

Gelžkelių Graso Streiku

PALIEČIAMA 350,00 DARBININKŲ

Penkios geležinkelių tarnautojų unijos, apimančios 350,000 narių, Gruodžio 15 d. jų valdybų posėdyje pasiskelbė jog darbininkai nutarė streikuoti. Streikui nustatyta Gruodžio 30 d. Streikas apimtų žymią šalies dalį. Kaip iš geležkelių balsavimo pasekmių rodosi, už streiką balsavo net 97 nuošimčiai narių. Karo metas ar ne, ir kaip streikas pakenks karui ir kiek pagelbės priešams, geležkeliams nesvarbu: jie nori daugiau pinigų.

Laimingi Amerikoje gyvenanti darbininkai ir visi kiti kad turi laisvę ir teisę statyti savo reikalavimus, už juos kovoti kaip lygūs visiems piliečiai, ir niekas jų neareštuoja, nešaudo, kaip tokiam atsitikime daroma Rusijoje ar Vokietijoje.

Ir reikia stebėtis kiek mažai žmonės už tokią didelę liuosybę ir laisvę duoda ir kiek jos paiso. Mat, nepatyrę tokių priespaudų ir persekiojimų kaip žmonės turi pergyventi kitose šalyse.

Valdžios taikymo taryba sušaukė posėdį Chicagon, deda pastangas streiko išvengti.

Senatas nubalsavo pakelti geležkeliams mokesčius po 8c valandai. Tas apima 1,100 000 neoperuojančių geležinkelių darbininkus.

EUROPOJE šiuo laiku, kaip ir Amerikoje, apsirėškė lengvoji influenza. Nenuostabi, tik geriau apsisaugokit nuo šalčių.

Nekuriuose miestuose ta liga palietė dešimtis tūkstančių žmonių.

Anglijoje, pakartas U. S. kareivis, Lee A. Davis, iš Temple, Tex., už nužudymą vienos merginos ir kriminalų užpuolimą jos draugės.

Žuvo 18. Prie Norfolk, Va., jūrose dingo lėktuvas su 18 vyrų, kurie buvo išskridę pratimams ir negrįžo.

SUOMIJA, nežiurint karo naštos, ir šį Gruodžio 15 sumokėjo Amerikos išdui dalį savo skolos, gautos po pereito karo, atsisteigiant nenriklausoma.

Suomija tuomi palaiko versantikius su Amerika.

kodel autorius nieko gero parašyti negalėjo: piktos jėgos blogus darbus gera šviesa aprašyti negalima. Sovietų politika link Lietuvos yra "might is right" principu paremta. Ją nuauksinti negalima. Norem'o "Timeless Lithuania", kuri jau baigta spausdinti ir tuoj pasieks visuomenę, lengvai tą Grigą sukirs ir jo žvėles išsklaistys.

EUROPOJE ŽMONĖS NUSIMINĖ

Maskvoje sutarta Europos Reikalais Patarėjų komisija susirinko savo pirmam posėdžiui. Tuo tarpu iš visu Europos kampu atėina žinios apie nusiminimą pavergtų šalių žmonių kad jie gali atitekti vergu. Bendrai visoje Europoje upas įtemptas, daugelis labai įgąsdinti leidžiamų Alijantams kenksmingų gaudų.

KARO LAUKUOSE

Gruodžio 15 d., alijantų lėktuvai darė didelius atakus Japonų bazių, suplūsinio Arave punktą Nauj. Britanijoj.

Buvo smarkiai užatakuota Japonų stiprus punktą Rabaul, Lakunai lėktuvų stotis tiek bombarduota kad grynantieji Amerikiečiai lakunai matė gaisrus ten už 50 mylių tolumo.

ITALIJOJE, Naziai darė smarkius puolimus abiem galais Alijantų linijų, etčiau buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Alijantų bombardieriai daužė Jugoslavijoje Vokiečių valdomas sritis.

RUSŲ FRONTE

Gruodžio 15, Rusai atsikėmė iš Vokiečių Čerkassy, paskutinę jų stipresnę virovę vidurinio Dniepro dalyje, taipgi parodė veikumą šiaurėje, Baltgudijos fronte. Tačiau Kijevo srityje buvo sumušti ir stumiami atgal. Išrodo lyg Vokiečiai pasiryžę Kijevą vėl užimti.

Leningradas Bombarduojamas

Maskvos pranešimai sako jog Vokiečių ir Suomų kanuolės iš tolimų sričių apšaudė Leningradą dažnu tankumu ir miestui padaroma dideli nuostoliai, užmušama daug žmonių.

BRAZILIJA pasiryžusi siųsti savo kariuomenes į užjūrius Alijantams į pagalbą.

Pereito Karo Veteranai su Dabartiniu

Kairėje, šypsantis, yra Sergt. David Cole, 48 m. amžiaus. Jis yra seniausias šio karo bombardierių šautuvo valdytojas. Pereitame kare jis pasiekė keleto atsižymėjimo laipsnių. Jis paeina iš Portland, Ore.

RUOSIA PABALTIJŲ MUSIŲ LAUKU

Iš Stockholmo praneša jog, ten gautomis žiniomis, Vokiečiai įsakė visu Baltijos jūros pakraščiu nuo Klaipėdos iki Tallino, Estonijoje, gyventojams pasislėpti per apie tris kilometrus. Tas pakraštis sudaro apie 500 mylių ruožą.

Vokiečiai esą pasiryžę ir Pabaltijo pakraštį stiprinti laukiant užpuolimų, panašiai kaip paruoštas visas jų valdomas vakarinis Europos pakraštis.

SLAPTŲ SUTARČIŲ NEPADARYTA

Britų užsienių sekretorius Eden kalbėjo atstovų rumuose, pareikšdamas jog Kairo ir Teherano konferencijos patrupinimo karo eiga ir nutiesė planus "pa laikymui pasaulio progresui" atities taikoje.

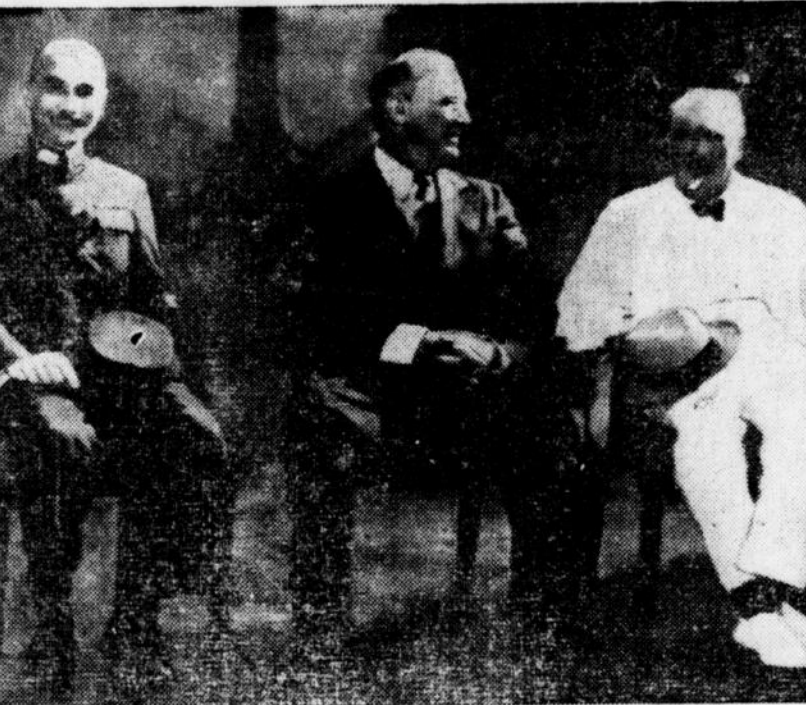
Jis tarp kita ko pareiškė: "Trys didieji nori tį išlaisvinti Europos šalis ir neturi jokio tikslo užmesti joms savo valių".

Jis pabrėžė kad Kairo konferencija, o ypač Teherano, buvo militariško pobūdžio, kur Rooseveltas ir Churchill užtikrino Stalingą apie maždaug tikrą lauką įsiveržimo vakarų Europon. Jokių slaptų sutarčių nesą padaryta.

JAPONUS nelenkia bolševikai skelbime karo žinių ir priešams padarytų nuostolių. Štai Gruodžio 7 d., dviejų metų sukaktįje nuo karo su Amerika pradžios, Japonai paskelbė Amerikos karo nuostolius: "557,000 vyrų, iš jų 144,000 užmuštų ir sužeistų, o 413,000 paimta nelaisvėn arba patys pabėgo".

Japonai skelbia išskandinę veik visus jau Amerikos karo laivus, tarp jų 31 patvius didžiuosius (Amerika gi jų turi tik 23), ir paskandinę patį didžiausią tik ką išstatytą laivą "Wisconsin", kurį parengti imsi dar metą laiko.

Prezidentas Roosevelt Tarybose Kairo Mieste

valdas parodo Prez. Rooseveltą sėdintį tarp kinijos prezidento, Generalissimo Kai-Seko ir Britanijos premjero Churchill, Lapkričio mėn. tarybose Kairo mieste, Egipte. Jie aptarė Japonijos sumušimo planus.

ROOSEVELT ATLIKO SVARBIUS PASITARIMUS

Prez. Roosevelt, grįždamas iš Afrikos, spėjama apsilankys Londone (gal jau apsilankė). Jeigu jis ten lankytųsi, Britai pasiryžę kvieisti jį kalbėti bendrame Britų Lordų ir Paprastų atstovų posėdyje.

Pranešimai sako Prez. Roosevelt turėjo pasimatymą su Ispanijos valdytoju Gen. Franco ir su Portugalijos premjeru Salazar.

Gen. Eisenhower, po pasitarimų su Prez. Rooseveltu Alžyre, paskelbė Amerikos kareiviams Italijoje ir Viduržemio šalyse, pareikšdamas jog jų laukia svarbi rolė atities įvykiuose. Apie Balkanų šalių, Bulgarijos, Vengrijos ir Rumunijos kalbas apie taiką, Alijantų vadai nutarę kad tos šalys turi atsikratyti Vokiečių ir besąlyginai pasiduoti, tik tada bus kalbama su jomis apie taiką.

Dideli skaičiai Alijantų lėktuvų pastaromis dienomis bombardavo Atenus, Graikijos sostinę, kur laikosi Vokiečių jėgos.

BRITAI praneša pastarų dviejų dienų mušyje Atlanti ke karo laivai ir lėktuvai nuskandino astuonis Vokiečių submarinus. Alijantų karo bazė Azores salose yra geriausias ginklas kovai prieš submarinus Atlanti ke. Krovinų laivų jie paskandino Lapkričio mėnesį mažiau negu nuskandinta submarinų.

Vokiečiai šį karą pralaimės, kaip tėmytojai sako del keturių savo padarytų apsirikimų.

Bandymas naudoti penktakolūnistų Rusijoje kaip darė Lenkijoje, bet tas nepavyko.

Tikėjo kad Churchill niekad nesiims remti Rusia. Tikėjo kad Roosevelt politiški oponentai sabotuos Amerikos karo pastangas ir kludys karą tęsti ir laimėti.

Neapskaičiavo Rusų pasiruosimų ir kariauti galiomybių.

Aukšti Svečiai

Du Arabijos princai atvyko į Ameriką. Juos priima sveikindamas U. S. Vice Admiralas T. T. Craven (kairėje).

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Amerikoje ukėse darbininkų skaičius Liepos 1 d. šymet buvo 11,749,000 — 260,000 mažiau negu tą patį mėnesį 1942 metais.

Australijoje, gaminimas kondensuoto pieno seniau siekė du milijonų svarų metuose, dabar jo pagaminama iki 24 milijonų svarų.

General Motors Corp. išleido pranešimą jog ji pasiruosus sudėti 500 milijonų dolarių pakeitimui karo reikmenų gamybos į automobilių išdirbimą kaip tik karas baigsis.

Ši korporacija apskaičiavo koki dideli bus reikavimai jų produktų taikos laikams sugrįžus.

Anglijoje, moterys raginamos eiti dirbti ir apie 11 milijonų moterų tarp 18 ir 50 metų amžiaus jau dirba. Dirba ir 1,750,000 moterų tarp 40 ir 60 metų amžiaus. Taigi namie dirba moterys kurių amakai jau kariauja.

Gelžkeliams šioje šalyje 1944 metais numatyta reikalinga bus 1200 naujų lokomotyvų ir 50,000 prekinio ir pasažierių vagonų, aptarnavimui daugėjančio trafiko.

Baltimore, Md. — Prasi-dėjo streikas Western Electric Co. darbininkų vienoje dirbtuvėje, ir streikeriai tuoj apstojo piketuoti kitas tos kompanijos dirbtuves norėdami priversti streikuoti ir jas.

Montreal, Kanada. — Buvo sustreikavę policija, ugniagesiai ir kiti viešo tarnavimo darbininkai. Jie reikalavo kad miesto valdyba pripažintų uniją, kas ir sutikta padaryti.

Streikas apėmė 4000 policininkų, ugniagesių, garbečio surinkėjų ir sniego kasėjų.

Iš Federalis valdžios įsitaigų palengva paleidžiama įvairūs tarnautojai. Apie šimtas tūkstančių įvairiose šalies dalyse dirbančių valdžios istaigose tarnautojų paliausuojami kas mėnesį. Jų buvo priimta žymiai per daug. Dabar pradeda apsidirbti su mažesniais skaičiais.

Hawaii salose, susimušus ore dviem karo lėktuvams žuvo 22 kariai, 29 kiti sužeista nukritusios iš vieno lėktuvo bombos laike to susimušimo.

MEKSIKOJE potviniuose Sinaloa provincijai šiomis dienomis žuvo apie 30 žmonių, nuostoliu padaryta už milijonus dolarių.

Britanijoje Lapkričio m. Vokiečių lėktuvų užpuolimais užmušta 119 civilių.

PENNSYLVANIOJE

PITTSBURGH

Pennsylvanijos Bal-suotojams

Sulyg Pennsylvanijos įstatymų, piliečiai kurie norės balsuoti 1944 metais privalo dabar pasirūpinti užsiregistruoti, kitaip neturės teisės pri balsavimo 1944 metų rinkimuose. O 1944 metais bus svarbų rinkimų metas.

Balandžio 25 diena, 1944 m. nustatyta nominacijų balsavimo diena. Tą dieną bus nominuojama kandidatai į valstijos le gislaturą, Kongresą ir tuli valstijos viršininkai. Prie to, tur renkama delegatai į prezidentų nominavimo konvencijas, o taipgi gali būti reikalinga net balsuoti už pačius kandidatus į prezidentus.

Tai bus didelės svarbos rinkimų metas, kada kiekvienas pilietis norės dalyvauti balsavimuose.

Lietuviams patartina pasirūpinti užsiregistruoti savo srities registracijai paskirtose vietose ir nepraleisti progos dalyvauti balsavimuose.

Užklupo Šalčiai

Po ilgo laikotarpio gražesnio oro, Pittsburghą staigiai užklupo tikra žiema su šalčiu ir sniegu. Sniegas nekurius srityse šiaurinėje Pennsylvanijoje, ypač apie Erie miestą pasiekė 5 pėdų gylumo.

Jie tai Nori Gyvent

Vakarinės Pennsylvanijos kriminalinėse kalėjime Gruodžio 15-16 Valstijos Bausmų Dovanavimo tarybos posėdžiui buvo pridavę prašymus bausmių sumažinimui 11 žmogų, tarp jų šeši iš Allegheny apskrities. Kada jie kitus nuzūdę, nepamane apie jų gyvastis.

Angliakasių Sutartis Vilkdinama

Patiekta nauja sutartis tarp minkštos anglies kasyklų operatorių ir angliakasių unijos dar vis nepasirašoma ir sako reikalinga bus nugaišti tris kluitis pirm negu kasyklose galės įsiviešpatuoti ramuma.

Valdžia, unijos viršininkai ir kasyklų operatoriai atlieka visapusiškas derybas.

Streikai

Pittsburgho dirbtuvėse ir aplinkinėse apsiereikė įvairių industrijų darbininkų streikų.

Pittsburgho susireikavo apie 2700 Crucible Steel Co. darbininkų.

Butler, Pa. — veik visi iš 8,000 American Rolling Mills Co., metė dirbę.

Lansford, Pa. — susireikavo šioje aplinkinėje apie 300 elektros darbininkų, dėl jų susilaikė nuo darbo suvirė 5000 kietos anglies kasėjų.

Johnstown, Pa. — buvo susireikavę 950 angliakasių Portage srities dėl nesupratimų su kompanija.

Pottsville, Pa. — Buvo susireikavę 2000 darbininkų Aluminum Co., Cressona dirbtuvėse, protestuodami prieš blogas darbo aplinkybes.

McKeesport, Pa. — Susireikavo 600 pilno darbininkų National Tube Co., dėl to turėjo sustoti dirbę keli tukstantai kitų.

Sis streikas kilo dėl to kad pradėta sumažinti nekuriuos darbus.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pareikšluotas ir daug skelbių. Kaino 50c metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJENOS 222 N. 6th St. Philadelphia, 6, Pa.

Gelžkelietės

Daugiau ir daugiau moterų užima tam tikrus darbus ir vietas Amerikos geležinkelio operavime. Štai dvynukės seserys tarmauja Illinois Central geležinkelio stotyje.

BALTIMORE, MD.

SMULKIOS ŽINIOS

Liet. Moterų Piliečių Klubas iklamacijos būdu išrinko tą pačią valdybą kuri tarnavo per daug metų klubo gerovei. Pilietės ypatingai išreikšė padėką ilgametės savo valdybos narėms, pirmininkei Julei Rastenienei ir iždininkei Marionai Milunaitienei. Taip pat jų paminėtų dviejų darbuotojų motinas, pirmininkės motiną Oną Baltruškonienę, gyvenančią Clevelande, ir iždininkės motiną, Elzbieta Palovienę, gyvenančią čia, išrinko klubo garbės narėmis.

Klubo susirinkime, Gruod. 7, kur atsibuvo valdybos rinkimas, iš raportų pasirodė kad klubo 20 metų sukakties minėjimo parengime padaryta virš \$114 pelno. Kadangi klubietės dažnai paremia savo pinigais gerus Lietuviškus darbus, be abejo ir dabar ras gerą tikslą ir parems.

PASIUNTĖ \$100. Baltimore LVS 4-tas skyrius, turėję du pasekmingus parengimus, sudarę \$100 pelno, pasiuntė tą sumą Lietuvos Atstovybei Londone palaikyti, per B. K. Balutį.

Baltimore Lietuviai kaip ir iki šiol, rengiasi prie iškilmingo minėjimo Lietuvos nepriklausomybės, Vasario 13 ir 16. Sekmadienį, Vasario 13, rengiama visuomeniškos prkalbos, o Nepriklausomybės sukakties dienos vakare, vaketas.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Antanas Palionis, A. Palionio sunus, kareivis gavo 33 dienų liuoslaikio iš tarnybos, parvažiavo pas savo tėvus, kur ir vieši. Jisai yra Marjū saržentas. Dalyvavo mušiuose, tris kartus tapo sužeistas. Favisėjęs 30 dienų jis vėl grįs tarnybon. Tėvai ir draugai jo sulaukę turi didelio džiaugsmo.

Leit. Jonas Apsega, J. Apšegos sunus, taip pat parvyko iš karinės tarnybos paviešėti pas savo tėvus ir draugus. Jis pastojęs karinė tarnybon buvo paskirtas į karinę mokyklą ir ten įgijo leitenanto laipsnį. Jis paviešėjęs Akronė vėl grįs toliau tęsti karinius mokslus. Malonu kad mūsų jaunuo liai tarnaudami kariuomenėje parodo savo didelius gabumus ir buna išrenkami iš tukstantų kitų į žymesnes vietas ir aukštesnius mokslus.

Edvardas Rudis, p. Rudžio sunus, susitarė apsigyventi su p-le A. Surmek. Vestuvėms diena nustatyta Vasario 19. Edvardas yra Akrono Lietuviams gerai žinomas kaip muzikantas, dažnai groja paren gimuose ir pokiliuose.

Kalnas.

Detroit, Mich., Naujienos

UŽSIRAŠYKITE DIRVĄ 1944 M.

GAUSIT 1944 KALENDORIŲ

Iš kitų miestų prisiųskite 1c kalendoriaus persiuntimo kaštams padengti.

WATERBURY, CT.

KOMUNIZMAS PO VORATINKLIO PRIEDANGA TANKIAI MAINOSI

Kažin kokia permaina padarys Brooklynso konferencija? Lietuviški komunistai skelbia buk "demokratiški Amerikos Lietuviai" šaukia tą konferenciją dviem tikslais: (1) Pagelbėti Amerikai laimėti karą, ir (2) Viešai paskelbti Lietuvišką "pro-nazių" spaudą, kuri anot jų sleidžianti fašistiską propagandą Lietuvių kolonijose.

Ištikro, jei jie tą padarytų tai atliktų vieną iš geriausių darbų ką iki šiolie Vabalai, Bimbai, Mizarai ir kiti nėra padarę. Suprantama, fašistiską propagandą yra nepageidaujama ir pavojinga demokratiškos šalims, ir butinai reikalinga viešai paskelbti kas tie fašistai yra. Bet prie to, ar nebūtų naudinga Brooklynso konferencijai nutarti ir viešai paskelbti tų Vabalų, Mizarų, Bimbų ir kitų jų redaguojamų laikraščių, lapelių ir šiaip leidinių, kurie skleidžia kenksmingą Amerikai komunistinę propagandą? Ar nebūtų gerai kad jie viešai paskelbtų Ruth McKenney, geriausio visuomenės žinomo kaip žurnaliste "My Sister Eileen" ir jos rašinius New Masses leidinyje, kokią propagandą ji ten skleidavo. Ar nebūtų gerai kad jie viešai paskelbtų ir dar vieną jų kamarotą, George Selde, redaktorių keturių puslapių popieriuko, "In Fact", kokią jis ten propagandą skleidžia. Ar nebūtų gerai viešai paskelbti kas suorganizavo piktavimą Prancūzijos konsulaturo New York, tuo laiku kai Hitleris smaugė Prancūziją? Ar nebūtų gerai kad jie viešai paskelbtų kokią propagandą skleidė "U. S. Week", kuris buvo leidžiamas Milwaukee, tais laikais kada Stalinas su Hitleriu vienas kitam istiešė kruvinas savo rankas laikėsi susikabinę?

Nebūtų pro šalį viešai paskelbti ir apie leidinį vadinamą "Friday", kuris subankrutavo 1942 metais, o vėliau pasivaidino "Scoop". Dar vėliau, tie Bimbai kamarotai pasiūlydę voratinklio priedangą, pradėjo leisti "Science and Society", suklaidinimui kolegijų mokinių ir patraukimui jų prie Marksizmo. Ar nebūtų gerai kad jie viešai paskelbtų kokią spauda 1940 metais šaukė kad "Wall Street" žiuri ir dabartinį karą tik iš vienos pusės: "Win, lose or draw", tik klausimas ar karas bus pelningas? O apie nugalėjimą Hitlerio ir išgelbėjimą pasaulio, priskaitant ir Amerikos, nuo fašizmo tai nėra reikalo nei diskutuoti.

Visi čia paminėti ir kiti komunistų žygiai liudija iš kur plaukia fašistiską propagandą, kenksmingą Amerikai, ir be jokios abejonės tikimes kad "demokratiški Amerikos Lietuvių" šaukimąje konferencijoje Brooklynse šie dalykai bus atvėžiai apsvastyti ir viešai paskelbti. Jeigu jiems kas reikiu, jeigu reikalinga daugiau informacijų, mes suteiksime.

R-ris.

•PRAEITĄ vasarą Haiti saloje, į pietus nuo Suv. Valstijų, audros išnaikino virš 800,000 bananų medžių.

Perka Ambulance Lektuvą

Detroito Lietuviai pasiryzo nupirkti Ambulance Lektuvą iki Vasario 16. Pradžia gera, karo bonų pardudoma kas savaitę po \$10,000, tokiu tempu einant iki Vasario 16 bus lengvai išparduota už reikalingą sumą \$110,000. Bet reikia tikėtis kad į pabaigą karo bonų pirkimas pakils, todėl jau kyla sumanymas kad išparduoti bonų už \$175,000 ir vietoje Ambulance Plane pirkti vidutinio dydžio bombę.

Cia paduodame pirmutinių bonų pirkėjų sąrašą:

Vincas Sabaleusky	\$2400
Dr. J. Jonikaitis	1000
Wm. Dapkus	1000
Juozas Ambrose	1000
Agnes Gustaitis	1000
P. Medonis	500
Dr. Norbert Blaskewitz	500
Jos. Stanevičius	500
Frank Shuipis	500
Grace Samawitz	500
Martha Karosa	375
Jos. Degutis	300
Jos. Laponis	200
Cecilia Narusievic	200
Eileen McKones	125
Charles Dutro	125
Zose Kibartiene	100
Jonas Kibartas	100
Felix Motuzas	100
A. Kizis	100
Dorothy Lawhead	100
Anastasia Milius	100
Sigmund Sharp	100
S. C. Douvan	100
Alex Miskinis	100
Victoria Narusievic	100
Virginia Narusievic	100
Michael Narusievic	100
Edward Narusievic	100
Margaret Butkus	100
Ann Urbon	100
Alfred F. Bates	50
Edw. F. Herbstreith	50
Jack A. Steffke	50
J. Ambrazavicius	50
Margaret Dulske	50
Mr. Behrend	50
S. Wenderski	25
Dr. Eugenia Gurskis	25
Margaret Thomas	25
John Duske, Jr.	25
Anna Narkiewicz	25
Harvey M. Fullum	25
Clayton Covert	25
Ralph C. Ashton	25

Detroito Lietuviai, pirkite karo bonus tuojau kad jusų pavarė būtų paskelbta sekandžia savaitę. Bonus pirkti galite pas sekancias pardavėjas:

Helen Rauty, 16926 Pinehurst. (telef. UN 1-1072).
S. C. Douvan, 2619 Montgomery (TY 4-4954)
Marie Kape, 16856 Littlefield
Eliz. Paurazas, 17403 Quincy
Patricia Medonis, 17403 Kentucky
Vera Motuzas, 14676 Santa Rosa Drive
Anna Markavich, 2741 23 St.
Victor Petriks, 42 E. Moross Rd., G. P.
S. Atkočiunas, 8827 Chamberlain
Marė Sims, 2207 Oakman Bvd.
Ch. Samson, 4045 W. Vernor
Anna Kremblis, 17350 Washburn
Mary Brazauskas, 8905 Armour Pl.
Katinka Ross, 340 E. Maplehurst
M. Laucius, 8199 Chamberlain
Alice Savickas, 170 Cedarhurst
E. Molis, 13152 Stoepe
Filomina Varner, 4094 9th St.
Ecoris, Mich.
Teofilė Overaitis, Box 126
Garden City, Mich.

PRANEŠIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro susirinkimas-konferencija bus laikoma sekmadienį, Gruodžio 26, Lietuvių salėje, nuo 5 val. po pietu. Visi draugai atstovai ir visuomenės darbuotojai prašomi laiku susirinkti, kito kvietimo nereikės.

Sekretorius.

Vedusių Karių Tragedija

Pereitą savaitę grįžo iš Afrikos karys Sarg. Ferry ir tą pačią dieną jis mirtinai pašovė savo žmoną, patį pašovė nusišovė. Kadangi persauta moteris neturėjo pajėgų pasisakyti policijai tos tragedijos priežasties tai ir tikro nusprendžio nepadaryta. Bet kai-

mynai gyvenanti kitame apartamente pasakoja jog saržentui sugrįžus į savo žmonos apartamentą, jame rado kitą vyrą. Tas matyt spėjo pabėgti, todėl karys pašovė savo žmoną ir pats save.

Sis atsitikimas tai tik pradžia; kada kariai pradės grįžti namon iš karo tokių atsitikimų pasirodys šimtai.

APSINUODIJO. Berniukas John Nalls, 11 m., įgąsdintas tėvo kad už prasikaltimą gaus dirbų, pajutęs papildęs nusi kaltimą ir bijodamas gauti dirbų, paėmė nuodų kurie buvo laikomi žiurkėms. Dabar ligoninėje sunkiai serga.

JUOKINGAS TEISMO NUOSPRENDIS

Didžiulėje Harper Ligoninėje po operacijos buvo nunuodyti du pacientai iš turto liugonbučio daktarai ir slaugės duoda vaistus vadinamus "doryl" po operacijos atsipeikėjantiems ligoniams. Bet dviem atsitikimais vietoje tų vaistų pacientams buvo paduota 600 nuos, stipresni vaistai ir pacientai mirė.

Prisikindintųjų teismas apkaltino firmą kuri vaistus išdirba, už tai kad ant bonkūčių buvo užrašyta mažomis raidėmis ir ant abiejų vaistų vieno kiomo raidėm užrašai. Išėina kad daktarai ir slaugės išėję aukštesnius mokslus nesuskaito mažom raidėm raštą.

Jei būtų buvus pripažinta kalta šio ligonbučio vadovybė už tas mirtis, būtų pakenkta ligonbučio biuiui, gi apkaltinūs vaistų kompaniją kuri randasi New Jersey valstijoje, visi nesmagumai pasibaigs be truksmo.

Kartą rašančiam šią žinutę pasitaikė važiuoti per miestą siaučiant didelei pūgai ir pervažiuavau "Stop" gatvę be sustojimo, nes iškaba buvo apsnigta ir nebuvo galima matyti. Teisme bandžiau teisintis, vienok veltui. Teisėjas pasakė: "Tu pervaziavai 'Stop' gatvę ir mokė \$10 pabaudos".

Pridėjo dar: "Policininkas negali prie kiekvienos iškabos stovėti ir parodyti". Juokdariai.

MIRĖ MARĖ BARTUSEVICIENĖ

Pereitą savaitę buvo palaidota Marė Bartusevičienė. Vėlionė buvo SLA 352 kuopos narė ir viena iš seniausių Amerikon atvyko prieš 47 metus; iš Lietuvos paėjo Meskučių k. Marijampolės val. Turėjo 61 metus amžiaus.

D. Rep.

SUITAS UŽ NUZUDYMĄ MERGINOS

GRAND RAPIDS, Mich. — Gruodžio 10, užmiestyje rastas sudegęs automobilis ir jame sudegus 17 m. amžiaus mergina. Po tyrinėjimų policija nustatė kad ta mergina buvo pirmiau pasmaugta, nes ant jos apdegusio lavono kaklo rasta viela, paskui tik automobilis buvęs padegtas. Suitas automobilio savininkas, kuris pasirodė esąs 16 m. berniokas, David Filgas. Jis areštuotas ir gal bus apkaltintas žudystėje.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskite 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka!)

ŠNAIDARIS Jonas, 72 m., mirė Spalių 27, So. Fork, Pa. (Kauno rėd., Smulkščių k.).

JANGELIS Petras, pusamžis, mirė Lapkr. 23, Chicagoje. (Raseinių ap., Kaltinėnų p.). Amerikoje išgyveno 35 m.

PETRIKAS Jonas, 52 m., mirė Spalių 30, Wyoming, Pa. (Naumiesčio v., Šelių k.).

CURWOOD Mary (Kvainiūtė), 30 m., mirė Lapk. 24, Harvey, Ill. Gimus Chicagoje.

GULBINAS Dominikas, pusamžis, mirė Lapk. 23, Chicagoje. (Kėdainių ap., Kriaučių par., Meironiškių k.).

TREMŽIS Jonas, mirė Lapk. m., Shenandoah, Pa.

KLIMAVIČIUS Kazys, 33 m., mirė Spalių 20, Pittston, Pa. kur buvo ir gimęs.

KILINSKAS Antanas, 38 m., mirė Spalių 19, Luzerne, Pa.

NAMINSKAS Povilas, 59 m., mirė Sp. 13, Lee Park, Pa. (Gardino rėd., Bočių k.).

KEMERZIUNIENĖ (Sutkaitytė) Marė, 52 m., mirė Gruodžio 7, Clevelande. (Šakių ap., Kaimelio par., Papiškių k.). Amerikoje išgyveno 30 m.

JANKEVIČIUTĖ Olga, 29 m., mirė Gruod. 3, Clevelande, kur buvo ir gimus.

JANUSAITIS Jonas, 40 metų, mirė Lapk. 30, Clevelande.

VASKEVIČIENĖ Katrė, 68 m., mirė Gruod. 2, Clevelande.

VALATKA Antanas, 61 metų, mirė Lapk. 22, Brooklyn, N. Y.

TUMELIENĖ Veronika, 55 m., mirė Lapkr. 17, Maspeth, N. Y.

BACEVIČIUS Jurgis, 68 m., mirė Lapkričio 2, Brooklyn, N. Y.

URBONAS Vincas, 68 m., mirė Lapkr. 21, Philadelphia, Pa.

ZUSINAS Jonas, 49 m., mirė Lapk. 18, Philadelphia, Pa.

KIMUTIENĖ Julijona, 71 m., mirė Lapk. 24, Philadelphia, Pa. (Panev. aps., Rozalino par.).

NARUTIENĖ Ona, mirė Lapk. 20, Baltimore, Md.

PACIUNIENĖ Kotrina, mirė Lapk. 24, Baltimore, Md.

GILIENĖ Paulina, mirė Lapk. 18, Cambridge, Mass.

KVERAGIENĖ Amelija, 55 m., mirė Gruod. 1, So. Boston, Mass. Amerikoje išgyveno 31 m. (žiezėmarių p.).

JANUSAITIENĖ Petronėlė, mirė Lapk. 16, Waterbury, Conn.

MATAKIS M., mirė Lapk. m., Waterbury, Conn.

KALEDA Vincas, užmuštas orlaivio nelaimėje, Utah valstijoje, Lapkr. mėn. Gyveno Mahanoy City, Pa.

MAKSIMONIS Juozas, mirė Lapk. m., Shenandoah, Pa.

NOVAKIENĖ W., mirė Lapk. 18, Philadelphia, Pa.

GALIUNIENĖ Stella, 53 m., mirė Lapk. 17, Swoyersville, Pa.

ČEPOŠIS Vladas, 52 m., mirė Lapk. 14, Pittston, Pa.

AGURKIS Petras, 33 m., mirė Lapk. 15, Wilkes-Barre, Pa.

MILIAUSKIENĖ Pranė, mirė Lapk. 1, Duryea, Pa.

STANIUKYNAS M., mirė 6 Lapk., Edwardsville, Pa.

GEDMINIENĖ Ona, mirė Lapkričio 2, Shamokin, Pa.

BARAUSKAS V., 57 m., mirė Lapk. 5, Frackville, Pa.

BRADAUSKAS Pijus, mirė 6 Lapk., Moundsville, W. Va.

LESKAUSKAS Edvardas, 14 metų, užmuštas automobilio, Lapk. 27, Wilkes-Barre, Pa.

KONDROTIENĖ Marė, mirė Lapkr. 22, Upper Pittston, Pa.

BLAZIENĖ Domcelė, mirė 22 Lapkr., Plains, Pa.

ZAKARAUSKAS Antanas, mirė Lapk. 28, Wilkes-Barre, Pa.

MAKAUSKAS Antanas, mirė Plymouth, Pa.

BALKUS Vincas, mirė Lapk. 20, Worcester, Mass. (Dusmenų par.). Amerikoje išgyveno 40 metų.

DUOBA Antanas, mirė Lapkr. 17, Rochester, N. Y.

BLAZIENĖ Kastancija, mirė Lapk. 18, Harrison-Kearny, N. J.

KIVENAS Bronius, mirė Lapk. 26, Chicago. (Panev. aps., Anciškų p., Jutkiškių km.) Amerikoje išgyveno 36 m.

ZOKAS Antanas, 55 m., mirė Lapk. 2, Wilkes-Barre, Pa. (Šakių ap., Giliškių k.).

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

JAUTI BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU—ŠIUO MODERNISUO ŠVELNIU BUDU

• Kuomet žandikaulis viduriu užkietėjimuzarnas nevelkios, skauda galva, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo modernišku būdu—krantkytite FEEN-A-MINT. Ši skausmą kramt

Tegul meilė Lietuvos.
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

AR DABAR VĖL PASIKARTOS TA PATI 1919 M. ISTORIJA?

25 Metai Jėzno Kautynių su Bolševikais Sukaktis. — 1944 Metais bus
Daug kitų Tokių Sukakčių, Primenančių 1919 Metų Kovas

Kada 1918 metų rudenį baigėsi pirmutinis didysis Pasaulinis karas, Lietuvai prisiėjo ginti savo šalį nuo bolševikų, kurie pradėjo pulti Lietuvą tikslu pajungti ją Rusijos sovietams.

Nugalėti Vokiečiai pradėjo iš visų šalių trauktis, kartu išėjo ir iš Lietuvos. Iš jų Lietuviai atėmė ar už maistą iškeitę ginklus, taisy ginklais pradėjo savo karą prieš bolševikus, ir laimėjo.

Su pradžia 1944 metų pradžios 25 metų sukaktis įvairių įvykių Lietuviai kovose už savo šalies nepriklausomybę išlaikymą.

Štai kaip Majoras Ališauskas aprašo Jėzno kautynes:

1919 metais Sausio 5 dieną bolševikai, užėmę Vilnių, siekė užimti ir Kauną, kur Lietuvos vyriausybė sparčiai varė Lietuvos valstybės atstatymo darbą. Bolševikai buvo sugalvoję Kauną apsupdami jį paimti iš šiaurės ir iš pietų.

Bolševikų vorą kuri turėjo apseiti Kauną iš šiaurės, Panevėžio ir Kėdainių apsaugos būriai sustabdė ties Kėdainiais Vasario 7 ir 8 dienomis ir priverstė trauktis. Vora kuri turėjo apseiti Kauną iš pietų, buvo atremta. Vasario 10 dieną ties Jėznu.

Tuo metu kai Kėdainiškiai ir Panevėžiečiai drąsiai kovėsi su bolševikais ties Kėdainiais, Kaune iš 2-ros pėstininkų pulko buvo sudaryta 200 kovotojų kuopa ir pasiūta užstoti kelių bolševikams supantiems Kauno miestą iš pietų.

Ties Birštonu ir Prienais buvo didelė spraga: ten musiekių buvo tik mažas raitelių būrys žvalgyti. Bolševikai sužinoję kad šis tarpas yra musiekių silpnai ginamas, sumanė čia pereiti Nemuną. Pavojaus Lietuvai buvo didelis, tuo labiau kad Nemunas buvo užšalęs ir bolševikų šia kryptimi veikė vienas pėstininkų pulkas ir kavalerijos daliniai. Lietuvų karo vadovybė galėjo iš Kauno paėmus ten pasiūti tik vieną kuopą be kulkosvaidžių ir artilerijos.

Vadovybė šiame pavojingame kautynių bare pasiėmė krašto apsaugos vice ministris karininkas Zaskevičius.

Kuopa greitai pasirodė ir susitvarkė žygiui. Iš Aukštojos Panemunės išvyko Vasario 8, vakare. Apie kuopos moralį stovį ir pasirengimą kautynėms štai ką yra parašęs tuo laiku karininkas Glovackis, 2-ros pėstininkų pulko vadovas:

„Šiandien pavestam man pulkui išpuolė didelė garbė pasiūti iš savo eilių vieną kuopą del sutikimo bolševikų. Turu pažymėti kad noras pas visus buvo, tik nebuvo valdžios įsakymo. Šiandien buvo apgarsintas įsakymas, tai kuopa susirinko per valandą. Išėjo linksmi ir didžiausioje tvarkoje...“

Prienuose kuopos vadovybė įvyko permainų, nes karininkas Butkus susirgo šiltine karininkas Ciprasičius buvo paskirtas Prienų komendantu ir į Prienus atvyko vėliau. Kad kiek, kuopos vadovybė galėjo tekti Cetuchinui, Rusui, nemonkančiam Lietuvai. Tuo laiku buvęs Prienuose karininkas Zaskevičius paėmė kuopos vadovavimą ir savo rankas, eidamas drauge ir šio fronto vadovais.

Vasario 9 dieną kuopa po trumpo poilsio Prienuose perėjo į Birštoną. Raitųjų žval-

gų būrys žvalgė priešą ir buvo su juo susidaręs Jėzno miestelyje; po trumpo susišaudymo mūsų raiteliai pasitraukė ir toliau sekė priešą. Mūsų vadovybė turėjo žinių kad Prienų kryptimi veikia bolševikų 7 pėstininkų pulkas 600 kovotojų sudėties su 5 kulkosvaidžiais ir apie 30 raitininkų.

Tikrenybėje buvo 900 kovotojų ir daugiau kulkosvaidžių. Alytaus kryptimi, toms pačioms žiniomis, veikė priešais didesnės jėgos, 3-čias ir 4-tas pėstininkų pulkai su raitininkais, kulkosvaidžiais ir artilerija.

Karininkas Zaskevičius nusprendė mušti priešą dalimis, neleidžiant jam susijungti.

Kadangi turimų įrengimų buvo mažai — viena dviejų šimtų kovotojų kuopa ir raitininkų būrys, — karininkas Zaskevičius pareikalavo į Prienų karą dar vieną kuopą iš pėstininkų 1-mo pulko.

CETUCHINO ISDAVYSTĖ

Reikia pasakyti kad karininko Zaskevičiaus sumanymas būtų pavykęs ir turėjo pavykti, nes bolševikai tuo laiku buvo dar nesusijungę, žygiavo atskirais daliniais, drausmės ir geros tvarkos neturėjo.

Tačiau šį sumanymą suardė kuopos karininko Ruso Cetuchino žiaurus, klastingas, išanksto apgalvotas išdavimas.

Tai įvyko toms aplinkybėms.

Vasario 10 dieną anksti rytą kuopa išvyko iš Birštono Jėzno kryptimi. Kuopa artėjo prie Jėzno dengdamasi krūmais, Vėrnės upelio krantais ir atskirais miškeliais. Priėjus Sekonių kaimą karininkas Zaskevičius davė kuopai užduotį.

Kuopa buvo padalinta į du būrius: pirmas būris turėjo apseiti Jėzno miestelį iš vakarų pusės ir smogti priešui į sparną, antras būris esantį Jėzno miestelį priešo turėjo pulti iš pietų. Raitelių būrys turėjo pulti priešą apėjęs Jėzno ežerą iš rytų pusės.

Uždavinio vykdymą abu būriai turėjo pradėti kartu, puolimas taip pat turėjo prasidėti vienu laiku. Tuo laiku Jėzno miestelio pakraštyje buvo tik silpna bolševikų viena kuopa, kuri turėjo būti suspausta iš dviejų pusių mūsų savanorių, pasiryžusių mirti arba nugalėti.

Pirmam būriui vadovavo išdavikas Cetuchinas. Jis tą būrį nuvedė tiesiog pas bolševikus, kareiviams liepė nešaudyti, o vėliau tiesiog įsakinėjo pasiduoti.

Dauguma savanorių suprato išdavystę ir pasitraukė atgal, tačiau būrio dalį vis dėlto Cetuchinas spėjo išduoti bolševikams. Pasidavęs bolševikams

Cetuchinas išdavė jiems ir visą paslaptį apie mūsų kariuomenę. Bolševikams į Jėzno miestelio vakarų pakraštį atvyko paspirtis — dar dvi kuopos bolševikų su kulkosvaidžiais. Tuo tarpu karininkas Zaskevičius, kuris buvo prie antrojo būrio, nesulaukdamas pirmo būrio puolimo, puolė su antruoju būriu Jėzno miestelį iš pietų. Bolševikai jau buvo sulaukę paspirties ir sutiko musieškius smarkia šautuvų ir kulkosvaidžių ugnimi. Tuomi laiku pirmo būrio savanoriai pranešė karininkui Zaskevičiui kad Cetuchinas juos išdavė.

Karininkas Zaskevičius matydamas kad jo visi sumanymai priešui yra žinomi, įsakė savo būriui pasitraukti. Kuopa pasitraukė į Birštoną ir saugojo Birštono Nemuno kiltą kad nepereitų bolševikai ties. Prienais per Nemuną.

Vasario 11 dieną į Prienų karą atvyko 1-mo pėstininkų pulko kuopa su karininku Žemaičiu ir Vokiečių dvi kuopos su dviem patrankom. Mūsų vadai susitarė su Vokiečiais ir Vasario 13 dieną drauge puolė Jėzno miestelį esančius bolševikus.

Puolimo planas buvo tas pats: bolševikai buvo apsupti. Nežiūrint jų didesnio skaičiaus — nes tuo laiku Jėzno miestelyje buvo beveik visos septyniolikos bolševikų pulkas, — jie buvo sumušti ir priversti bėgti.

Mums teko didelis grobis šautuvų ir šovinių. Žuvusieji Vasario 10 kautynėse buvo iškilmingai palaidoti Vasario 15, Jėzno kapinėse. Jėzno visuomenė tiems žuvusiems kovoje del Lietuvos laisvės pastatė gražų paminklą.

Vasario 11 dieną į Prienų karą išvyko bolševikus iš Pūnės, Butrimonių ir Stakliškių. Bolševikų 7-tas pulkas po gauto smugio ties Jėznu pradėjo irti ir daugiau žmonių kryptimi neišdrijo.

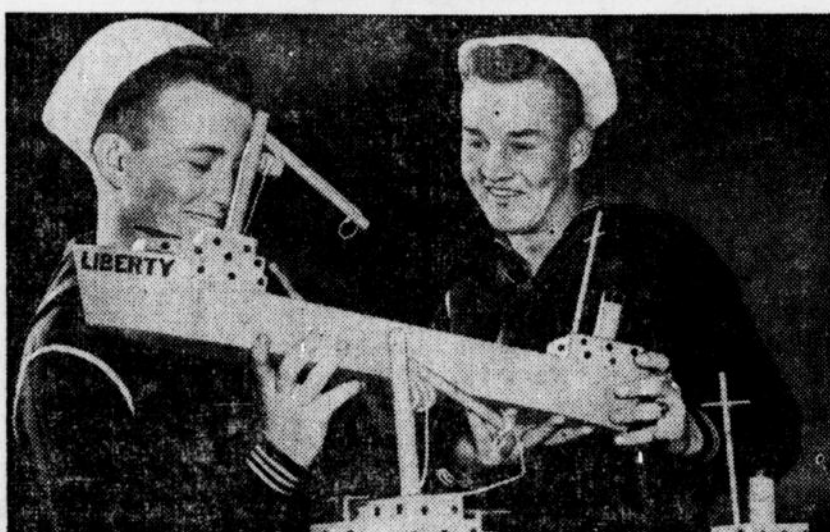
VOKIEČIAI APGY- VENDINAMI LIE- TUVOJE

Ik Liepos 1, 1943 metų, Vokiečių kolonistų apgyvendinta Lietuvoje 4,700 šeimų, sudarantių viso nuo 18 iki 20 tūkstančių asmenų.

Vokiečiai ruošia dar 26,000 savo ištikimų nazių apgyvendinti Lietuvoje, taip kad viso bus prigrusta į Lietuvą 50,000 ištikimų Vokiečių. Panašiai Vokiečiai norėjo užgyvendinti Lietuvą perito karo pabaigoje, jeigu būtų laimėję.

Lietuvoje taip pat randasi didieji Vokiečių pabėgėlių iš Alijantų bombarduojamų ir suardomų miestų.

Kariškiai Perka Dovanas Saviesiems

New Yorko krautuvės užverstos panašios rusies daiktai kas primena karą. Kareiviai ir jureiviai perka tuos padarus ir siunčia savo namiškiams Kalėdų dovanų.

Padarykit Savo Kalėdinę Dovaną Lietuvos Laisvinimo Reikalams

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

'TIMELESS LITHUANIA' BAIGTA SPAUSDINTI

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba jaučia nemalonumą kokį sudarė Dr. Norem'o knygos "Timeless Lithuania" išleidimo toks ilgas užsitęsimas. Kurie užsiprenumeravo knygą anksčiau, jaučia kad knyga turėjo senai būti atspausdinta. Kiti sakė, jos toks pavėluotas išleidimas gal pakenks ir pačiai Lietuvos laisvės idejai.

Gruodžio 10 ir 11 vėl laikiausi Chicagoje spausdėję, ir štai ką turiu pranešti: knygos spausdinimo darbas spausdėję jau baigtas ir knyga atiduota į knygrišyklą. Knygriškla pažadėjo turėti dalį knygų gatavų prieš Kalėdas, taigi kai šis žinia jus pasieks ta dalis knygų bus jau gatava.

Gaila, ne visi spėsit šventėse tą knygą gauti ir pavartyti, pažiūrėti jos gausybę patarimų, bei pasigerėti jos puikiais viršeliais. Knyga jokiū būdu nebus galima prieš Kalėdas visiems išsiųntinėti, tačiau nekurioms svarbioms įstaigoms bus pasiūta, ir taipgi suteikiama proga Chicagoje kurti norės, nusipirkti tą knygą Kalėdų šventėms.

Chicagoje "Timeless Lithuania" pasiūmė platinti visiems žinoma ir patikima įstaiga — komp. A. Vanagaičio leidžiamo žurnalo Margučio Administracija.

Chicagoje prašomi ten tą knygą įsigyti.

Jau sutvarkyta knygų ekspedicija kolonijoms:

Kur veikia LVS skyrius ir kur per skyriaus narių pasidarbavimą knygos užrašyta, ten knygos bus persiūtos visos vienoje dėžėje kartu, išdailinti skyriaus surengtame specialiaje vakarėlyje ar asmeniškai atiduotos.

Kur užsirašė šiaip kiekvienas sau paskirai, tiems knyga bus pasiūta paštu į namus, į pridutu adresu. Kurie per tą laiką pakeitė savo gyvenimo vietą, tuoj praneškite finansų sekretoriui, J. Kripas, 1003 E. Huron Street, Ann Arbor, Mich., savo naują adresą.

Sekantis žingsnis bus: knygas pasiūsti asmeniškai kiekvienam Senatoriui, Kongresmanui, valdžios nariams, visų šalių diplomatams ir laikraščių redakcijoms. Šie visi knygas gaus tuoj po šventių.

Kadangi ši knyga išeina pavėluotai mūsų Lietuvų tarpe, ji tuo naujesnė bus Amerikiečiams kuriems bus pasiūta: jiems visa knygoje telpanti medžiaga bus nauja, ir kadangi dalykai taip vystosi kaip labar matome, tos knygos turinys nebus buvęs užmirštas, ir nebus jau buvęs ir apdulkėjęs ant lentynos nei Kongreso nariams, nei kitiems kuriems ji taikoma labiausiai.

Knygos viršelyje vaizduojama ir Kauno pilies seni griuvėsiai, ir Gedimino istoriškas kalnas, ir Vilniaus katedros priešakio vaizdas, ir moderniškas medinis Lietuvos kaimiškio namas ir Vytis debesuose, — labai reikšmingai perstato pačios knygos pavadinimą: apima amžių amžius kaip Lietuvų tauta gyveno ir Lietuva

buvo toje Europos dalyje kur ji šiandien yra — jokių laikų neriboją Lietuvų trumpo gyvenimo ir trumpos istorijos. Ir knygos turinyje nusakoma Lietuvius sena, amžius gyvuojančia tauta — tas viskas perstato Lietuvį kuri neribojamo jokio laiko, todėl ir pavadinata: TIMELESS LITHUANIA.

Dr. Norem tiki į Lietuvos atsisteigimą ir pakartoja tą mums žinomą posakį: "Kas bus, kas nebus, o Lietuvis nepažaus". Reiškia, ir į ateities amžius Lietuvį tauta nueis jokio laiko neribotam tolimam.

DEL KO KNYGA SPAUSDINAMA CHICAGOJE

Nekurie neįsistėjimo anksčiau padaryto pranešimo delei knygos Chicagoje spausdinimo priežasties ir vėl prikiša Centro valdybai: "Kodėl LVS padavė knygą spausdinti tokiu spausdėviu kuri negali atlikti darbo".

Štai kodėl: Knygos autorius Dr. Norem pats padavė savo veikalą tai Lietuvai spausdinti Chicagoje, Gruodžio mėnesį, 1942 metais. Nors jis neturėjo pinigų knygos spausdinti, bet ėmėsi darbo knygą rinkti.

Nors buvo tikimasi kad prie knygos leidimo prisidės ir katalikai ir kiti, tačiau niekas tam reikalui nei piršto nepajudino, vėliau net visai atsisakė prisidėti. Veiklas buvo svarbus Lietuvos bylai, taigi Clevelande iš LVS narių susidarė spaudos komisija Norem'o veiklai išleisti. Kadangi knygos darbai pradėjo jau reikėti pinigų, nes spausdėviu buvo trečdalis darbo atlikus, LVS Centro valdyba pamatė kad nebus kam knygos išleisti jeigu ji neprisidės finansiskai, LVS paėmė knygą leisti savo kaštais trys mėnesiai vėliau, Vasario m., 1943 metais.

Tuo būdu knygos darbas atiteko LVS centro valdybai, nes kitaip vargu kas ją būtų ir iki šia dienos išleisęs.

Tai paskirė LVS narių spaudos komisiją tapo LVS centro komisija, atsakomybę centrui, kadangi centras pasiūmė knygą finansuoti.

Be knygos darbas jau buvo paties Dr. Norem'o paduotas Chicagoje ir nepritiko iš ten jo atimti ir pradėti kitur kur išnaudo.

Taigi, ne centro valdybos kaltė už tai. Darėm viską kaip sąlygos geriausia leido.

Visuomenei reikiame didelę padėką už gausų prisidėjimą knygos leidimo paremėme.

Apskaita kiek ir kas knygai aukavo — aukotojų sąrašas bus pasiūstas prenumeratoriams laišku. Po to ateis ir pati knyga. Taigi paturėkit kantrybės, knyga jau gatava, tik del dviejų didelių švenčių nebus galimybės ją visiems išsiųntinėti greičiau kaip tik po Naujų Metų.

Kurie dar norit būti tarp pirmutinių knygos prenumeratorių, prisijuskit savo užsakymą ir auką dabar: Kas pri-

Atminčiai savo sunaus kuris karo lauke kariauja kad išlaisvintų visą pasaulį nuo priespaudų, persekiojimų ir baimės, kad užtikrintų laisvę mažoms, ramiai gyventi mokančioms tautoms, — atminčiai Lietuvos kuri nori būti Laisva ir BUS laisva ir Nepriklausoma jei mes rupinsimės dirbti. — šias Kalėdas padarykit savo auką Lietuvos Laisvinimo reikalams — per Lietuvai Vaduoti Sąjungą.

Garbė jam bus kada karo pabaigoje, išgirs kad ir Lietuva išlaisvinta! Jis su džiaugsmu sakysis savo kitiems draugams: "I AM LITHUANIAN!"

Mums reikia, kartu su tais mūsų kareivėliais, namų fronte dirbti už Lietuvos Išlaisvinimą!

Kalėdų laikui mėtomi pinigai pirkimui "Krismas prezentų" nueina niekais, bet jeigu jų pirkst mažiau, o paskirsit dolerį, ar penkinę ar dešimtinę Lietuvos laisvei atgauti, jūsų garbė kaippo Lietuvo pakils ir busit didesnė ir labiau gerbiama Laisvų Amerikonų akysė jeigu jūsų senoji tėvynė, jūsų gimtasis kraštas Lietuva bus taip pat LAISVAS!

KALĖDINĖS AUKOS

\$41 iš Detroito

Gruodžio 12 d. laikytame L. V. S. 6-to skyriaus susirinkime, Kalėdinę auką Lietuvos reikalams davė sekanti nariai:

K. Povilaika \$7.00
(\$2 narystės ir \$5 auką)
Dr. J. J. Sims 5.00
J. Ambrose 5.00
H. Kapres 5.00
V. Markuzas 5.00
M. Smailienė 2.00
M. Gravis 2.00

Cekį prisūstė V. Markuzas. Detroitiečių pavyzdį privalo pasekti kiti visi geri Lietuviai ir pasiūsti savo Kalėdinę auką Lietuvos vadavimo reikalams dabar.

Per S. C. Douvan, knygai: Joseph Guest 5.00
Dr. Eugenia Gurskis 5.00

Vėl Aukoją \$20

K. Demikis, iš New Britain, Conn., vėl atsiuntė \$20 auką, jau kelintą šiais metais. Tai vienas iš nedaugelio patriotų kurie Lietuvos reikalus stato pirmoje eilėje. Jis rašo: "šiam laiške prisūntiu money order ant \$20, Kalėdinę dovaną Lietuvos vadavimo reikalams. Pinigus vartokite pagal LVS centro geriausių nuojūrą".

Auką siunčiant iškirpkit ir išpildykite šį kuponą:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką: \$.....	Lietuvos Atstovybei Londone
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Lietuvos Karo Nukentėjusiems
\$.....	L.V.S. nario mokėstį
Viso: \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	

Aukas ir prenumeratas knygai siųskite adresu:

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

siųs \$5.00 gaus sau vieną knygą ir apmokės už kitą kurią LVS siunčia Kongreso nariams ir kitiems dykai. Tuomi pasiūstarnausit Lietuvos vadavimui.

Nuo dabar galima jau siųsti užsakymus jei norit knygą kam padovanoti. Pirmenybė

Sekanti Chicagoječiai užsiskaitė knygą Timeless Lithuania:

Antanas Tulys 5.00
Faustina Tulys 5.00
K. P. Gugis 5.00
F. A. Poška 5.00

Aukus knygai ir LVS reikalams lengviausia siųsti šiame puslapyje telpamu kuponu — iškirpkit jį, išpildykite ir įdėję su juo į voką popierinius pinigus pasiųskite LVS centrui.

J. Mikolaitis, Amsterdam, N. Y., LVS reikalams 1.00

Užsimokėti Savo Duokles i LVS

Dalis LVS narių jau užsimokėjo savo duokles i LVS ir prisūstė gausių aukų visiems LVS reikalams, kaip tai knygai "Timeless Lithuania", Lietuvos Atstovybei Londone paremti ir kitiems Lietuvos vadavimo darbams vesti. Kiti vos pajiegė užsimokėti \$2 narystės duoklių ir mano kad to užtenka. Ne, reikia mokėti duokles kas metą ir, kaip kiti daro, pridėti dar ir specialę auką, tik taip galima bus organizacijai savo numatytus darbus dirbti.

Pradžia Anglų-Rusų 1942 m. Sutartyje, galas Maskvos Konferencijoje

ANGLŲ REALIZMAS

Realistiškai mąstyti politikoje, tikraja tų žodžių prasme kalbant, yra, remiantis faktais, arba, kitaip tariant, tikrais atsitikimais, spręsti kas toliau gali būti. Šiuo požiūriu reikėtų vertinti ir didžiųjų ir mažųjų jungtinių tautų santykius. Pradėsimė faktais.

Praėjusių šių metų pavasarį, Kovo 10 d., Londono Times išspausdino straipsnį kur buvo įrodoma koki pokariniai Anglijos santikiai turi būti su Rusija. Pamatinė straipsnio idėja šioji. Negali būti saugu Vakarų Europoje jei nebus saugumo Rytų Europoje, paremto karine Rusijos pagalba. Yra Anglijoje nedidelė žmonių mažuma, išgaudinta bolševizmo baidykle (bogy), taip pat gali būti nedidelė mažuma Rusų manančių kad Britų kapitalizmas yra nuolatinis pavojus Rusijai. Rusija nori, laimėjus karą... pasinaudojus ta pacia teise kaip ir jos Sąjungininkai, spręsti sąlygas kurios, jos manymu, laiduotų saugumą Rusijos sienoms.

Po pirmojo Pasaulinio karo buvo mėginta sudaryti saugumą į rytus nuo Vokietijos, derinant mažasias valstybes Vakarinių galybių globoje. Galima pateisinti tuos kurie 1919 metais padarė šią klaidą, bet niekaip nebutų galima pateisinti jos kartojimą dabar. Rytų srityje neįmanoma apsaugoti jokios tautos buriant draugien mažasias šalis arba palaiškinti iš Vakarų šiaip ar taip sudarytą mažųjų taiką. Tik vakarams susitarus su Rusija, galima laiduoti saugumą. Taigi reikia ugdyti pasitikėjimą tarp Britanijos ir Rusijos. Keturiolikos didžiosios galybės, kaip p. Eden yra pasakęs Gruodžio mėnesį (1942 m.) turės "ginkluotą pajėgą monopolijai pasibaigus karui", ir ta ginkluotą pajėgą veiks jungtinių tautų vardu prieš užpuolimą atskartojimą.

Tokia yra Edeno ir Molotovo pasirašytos sutarties (Gegužės mėnesį, 1942 m.) prasmė ir reikšmė. Kaip Britams siena baigiasi ties Reinu (Vokietijoje), taip Rusams — prie Odero (Vokietijoje). Rusijai reikia kad saugumas būtų tikrose rankose. Taigi Rusijai bus saugu jei kraštai tarp jos ir Vokietijos sienų bus valdomi vyriausybės draugingai jai nusitelkusių. Tai sąlyga kurios Rusija turi reikalauti ir reikalauja. Europos saugumą nusistatys tik tie kurie turi platus mąsto karinių ir ekonominių įgalėjimų ir kurie yra pasirašę naudotis jomis Europos ribose, pasirašę organizuoti tokią pajėgą visos Europos labui.

Iš to kas straipsnyje vedžiama, eina: 1. Europą turi valdyti Anglija ir Rusija; 2. Mažieji Rytų Europos kraštai, per I Pasaulinį karą įgiję suverenumą, yra klaida, po šio karo nebekartotina; 3. Mažosios šalys, esančios tarp tų dviejų didžiųjų galybių, nėra medžiaga taikai ir saugumui laiduoti; 4. Reikia pateisinti Rusiją, norinti savarankiškai išspręsti savo vakarų sienas; 5. Tik Anglijos ir Rusijos ginklo (bei ekonomijos) monopolis patiekia pagrindą taikai saugoti; 6. Anglijai negali būti bolševizmo pavojus; 7. Ar būtų bolševizmo pavojus kitiems kraštams tai Anglams nerūpi; 8. Tarp Vokietijos ir Rusijos kraštų vyriausybės turi būti Rusijos kontroliuojamos; 9. Tokiam nusistatymui Atlanto Deklaracijos dėsniui yra svetimi.

Tokias maždaug išvadas da-

rė laikraščiai atsiliepę į Londono Times balsą, kurį spėjo atmušant Anglų vyriausybės nuomonę. Įtakingi Londono žmonės tačiau įrodinėjo, kad Times ne visuomet reiškias vyriausybės pažiūras, ir spėjo kad tas straipsnis, išaukęs laikraščiai daug nepalankių komentarų, busias įkvėptas Sovietų atstovybės. Tam užginčijimui nepavyko įtikinti žurnalistų. Jie manė kad Times dažniausia atmuša vyriausybės nusistatymą. Paskesnieji įvykiai štai ką parodė.

II.

FAKTAI VAIZDUOJA SUTARTIES PRASMĘ

Anglų-Rusų santikiai vis glaudoj, o Lenkų-Rusų santikiai visai pagedo ir nutruko. Maskva remia komunistuojančius Lenkus, demonstratyviai aukština jų vardu sudarytus pro-komunistines divizijas, jiešio jų tarpe pasižymėjusių kovojų su Vokiečiais didvyrių ir jiems sega raudonųjų garbės ženklus. Visa Rusijos veikla rodo sumanymą, užėmus Lenkiją, įsteigti ten "demokratišką" vyriausybę, draugiškai nusiteikusią Sovietams, tai yra komunistams.

Kaip tik nuo praėjusio pavasario emė reikštis Graikijoje komunistų partizanų burių, nusistatę prieš Graikų vyriausybę in exile ir prieš partizanus, ištikimus tai vyriausybei.

Jugoslavijos vyriausybės in exile narys, apsaugos ministras Gen. Mihailovič pirmas pradėjo partizanų karą Jugoslavijoje prieš Vokiečius. Dar pernai dažniausiai Sovietai jo sekmingais žygiais, o šymet tie patys Sovietai iškišo prieš Mihailovič kitą vadą, komunistą Tito (Brozovič). Su juo palaiko ryšius, o Mihailovič išveda fašistų, Vokietininkų. Idomu kad Anglų pulkininkas iš Middle East padarė pastabą četnikams (Mihailovič kareiviams) kad jie sėbrauja su Vokiečiais ir pykstasi su Tito partizanais. Stalino pavyzdžiu, Tito pasivadino maršalu, pasiskelbė turįs apie 200,000 kovotojų, sudarę savo, žinoma, "demokratinę" vyriausybę. Jugoslavų vyriausybė in exile, su savo jaunu karalium Petru, atsidurė keblioje buklyje. Jai grąšo Lenkų vyriausybės likimas. Maskva gali jos nebeprapaižinti, arba, gali pripažinti Tito vyriausybę. Spauda praneša kad Anglų ministras Eden įkalbėjęs karaliui Petru geruoju susitarti su Tito partija, nepripažįstančia Jugoslavų vyriausybės in exile. Jei tiesa tai labai keistas patarimas.

Anglų ir Amerikiečių spaudoje prirašoma aibės pagyrimų Tito ir jo vyriausybės žygiams, o apie Mihailovič retai beužemenama, ir tai su įtartiniais.

Seniau carinė Rusija labai domėjosi Jugoslavija: duoda-

Rumanijos Karalius

Buvęs Rumanijos karalius Karolis randasi Meksikoje. Jo į šią šalį neįsileidžia dėl jo buvusio palinkimo prie nazų.

vo. pinigų Montenegro kunigaikščiui Mikalojui, teikdavo paramos Serbams prieš Austriją, o dabar Sovietai varo tą pačią politiką, tik kitokiomis priemonėmis: bolševikinimu ir partijų kurtymu prieš teisėtą vyriausybę. Ir carinės ir komunistinės vyriausybės tikslas tas pats: įsitvirtinus Balkanuose užvaldyti Dardanelių sąsiaurį. Pradėjus Petru Didžioju, visi carai ir carienės, baigiant Stalinu, nori pasisavinti Konstantinopolį ir pro jį prasiveržti į Viduržemio jūrą. Toks Rusų mostas nepatinka Turkams. Jų padėtis dabar labai klaiiki. Anglai ir Amerikiečiai stengiasi palenkinti prezidentą Inonu karan prieš Vokiečius. Nežinia ar pasiseks. Turakai turi pagrindo nepasitikėti Rusais, taigi vargiai ar pasiryš kariauti šalia jų petis į petį.

Maskva turi paruošus planą pasijungti Pabaltijai. Giriasi savo Lietuviškomis divizijomis, sudarytomis, žinoma, iš Ruskių ir iš Mongolų, primaišiusius vieną-kitą Lietuvį karį; maitina Paleckio ir jo draugų-komunistų vyriausybę, be-laukiančią vėl vaidinti Lietuvoje liaudies valią. Lietuvius tremtinius, tėvus katorgoje ar Sibire badu marina, o jų vaikus komunistina, ugdą janičrus, kad išauge ir pargryžę į Lietuvą žudytų savo gimines ir tautiečius.

Vejami iš Pabaltijo, bolševikai paliko ten savo propagandos lizdus, iš jų dabar skleidžia pogrindžio literatūrą, apmaskuotą patriotiniais šūkiais.

Taigi bolševizmas Europos kontinento, ypač jo rytų ir vidurio kraštams, nėra vien "bogy" (smėkla), kaip Maskvos draugų propaganda stengiasi pasaulį įtikinti, o tikras jų pavergimo pavojus. Čekoslovakijos prezidentas Beneš, sudaręs karinę sąjungą su Sovietais, veda juos į Europos širdį, palengvina jiems ir Balkanų okupaciją. Afrikos ir artimosios Azijos musulmonai labai susirūpinę Sovietų ekspansija. Musulmonų spauda sploja kad Rusai nori paveržti savo įtakai Balkanus, labiausia Bulgariją, Graikiją ir Jugoslaviją, o iš ten, sako, per Vidurinius Rytus spausčius į Iraną. Jei Turkai šiaip ar taip stotų Sąjungininkų pusėn tai Vokiečiai juos pulytų. Tai lyg ir išpėjimas musulmonų Turkams kad būtų atsargūs.

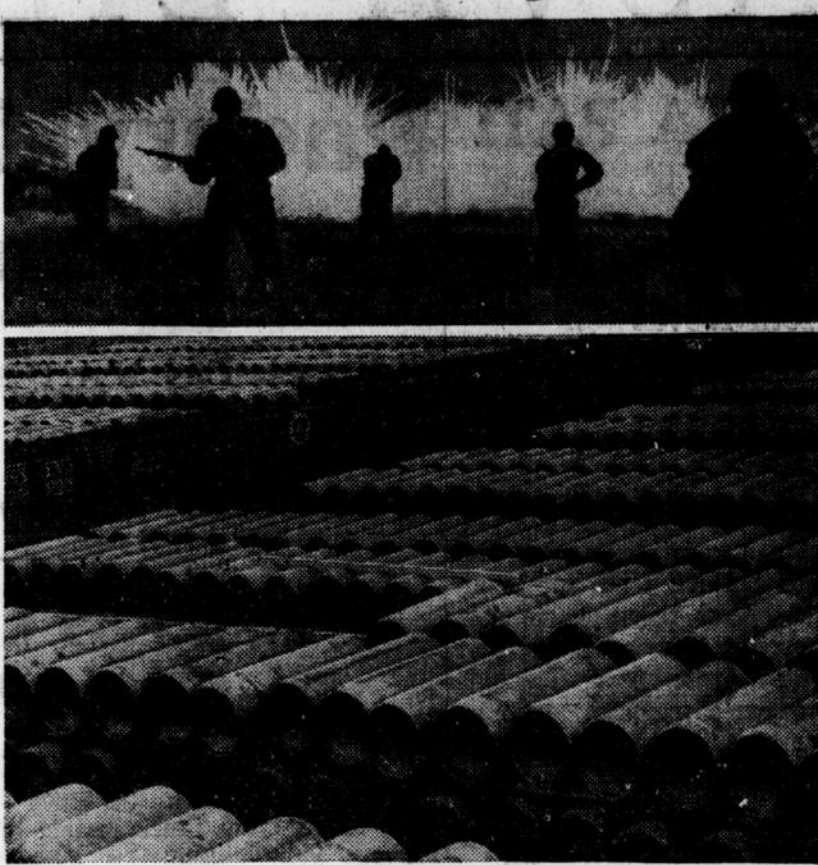
Iš tų realių faktų apžvalgos prašosi eile realių sprendimų. Lenkija, Jugoslavija ir Graikija, Anglijos talkoje, narsiai spyrėsi ginklu Vokiečių puolimams ir buvo parbloktos nelygioje kovoje, tuo metu kai Maskva teikė pagalbą Vokiečiams. Dabar tie kraštai, Anglijos draugo, Sovietų Rusijos, niekinami, žeminami, jų vienybė Sovietų isikišimu ardoma, jų tautos kurtosios prieš savo teisėtą vyriausybę. Kokis Anglijos nusistatymas šiuose konfliktuose? Ji spaudžia Lenkus, Graikus ir Jugoslavus nusilenkti Sovietams. Didysis turi būti visuomet teisus, mažasis — visuomet kaltas!... Vokiškas Macht vor Recht — teisybė turi nusilenkti pajėgai. Tai deklaracijoje paskelbta "sovereign equality of great and small".

III.

MASKVOS KONFERENCIJA PRITVIRUSIO DIPLOMATO KOMENTARŲ SVIESOJE

Maskvos konferencijos deklaracija vienas žymiausių politikos įvykių. Jis savo laiku buvo gvildinamas laikraštinių ir diplomatų. Vieni gynė, kiti peikė tą dokumentą. Neseniai pasakė apie jį savo nuo-

Amerika Pasiruošus Nuodingomis Dujomis

Viruje: Kareiviai praktikuojasi veikti baltose fosforo dujose. Apačioje: šimtai tukstančių cilindrių užpildytų nuodingomis dujomis, kurios gatavos naudojimui jeigu priešai pradėtų naudoti dujas prieš mūsų kareivius.

monę garsus politikas ir diplomatas, buvusias Undersecretary Sumner Welles. Idomu šia proga šis-tas atsiminti kas jo pareikštą.

Del Patarinų Komisijos, iš Anglijos, J. A. Valstybių ir Rusijos sudarytos, Europos klausimams rūpinti. Komisijos prievolė yra siulyti savo vyriausybėms patarimus. Bet tokie patarimai, sako Welles, virsta dažniausia sprendimais. Deklaracija nenumato reikalo trim didžiojom galybėm atsi-klausti pavergtųjų kraštų vyriausybės ką jos mano apie tuos sprendimus, taikomus jų kraštams. Tautų Sąjungoje didžiosios galybės sprendavo vienos didžiuosius tautų reikalus. Tų sprendimų rezultatai buvo apgailestini.

"Aš netikiu kad, ši karą laimėjus, vyrai ir moterys, budami laisvi, geruoju nusilenks keturių galybių diktaturai, nors ji, pažiūrėti, būtų palanki ir tėviškai išmintinga.

"Sutikime kad, kai kurios vyriausybės in exile šiandien nebūti visuomenės pasitikėjimo savo kraštuose. Bet ar dera del tos priežasties sutrukdyti teisėtą valdžios vykdymą vyriausybėms kurios be abejo yra palaikomos savo kraštų viešumos arba kurios laisvai funkcionuoja savo teritorijoje?

"Mr. Eden viešai pareiškė kad nuostatuose, sutartuose per trijų didžiųjų galybių atstovus Maskvoje, visai nesąminties "pavartoti prievartą" kitiems Jungtinių Tautų nariams.

"Tačiau ko kitos tautos tikrai bijo, tai bijo kad didžiųjų valstybių apėmtas autoritetinis valdžias augs ją bevykdant, ir kad, atėjus laikui kurti tarptautinę organizaciją, kiti Jungtinių Tautų nariai susidurs su įvykdytais faktais, kelių politinių sprendimų, su kuriais jokiū būdu jie nesutiks ir kurie, jų vertinimu, jokiū būdu neveda į taikingą ir pastovų tarptautinį bendravimą, kurio jie siekia".

Taip išvedžioja Sumner Welles.

IV.

KAS IS VISO TO ISEINA

Panagrinęs karinės politikos įvykių raidą ir Trijų bei Keturių Didžiųjų Galybių deklaracijas, randasi užtektinai pamato spręsti kad laikraščio Londono Times čia gvildentas straipsnis yra tikras komentaras Anglų-Rusų sutarčiai, kad tos sutarties nubrėžtu planu vyksta mūsų aprašytieji faktai: kas į rytus nuo Odero ir Balkanai paliekama Rusijos įtakai, viešpatavimui, kas į vakarus nuo Reino — Anglų įtakai. Europa, Times atsimušiu aidu, suskirstoma į dvi dali: mažosios tautos, komunistų raudonais siūlais raišijamos, išlygins Anglų ir Rusų nebaigtas sąskaitas. Beje, Didžiųjų deklaracijos skelbia demokratijos dėsnius, o garsiu šūkiu atsiliepia komunistas. O komunistas iššauks naują fašizmą, naują, dar nežinomą, vardu pavadintą. Ir bus Europoje chaosas vietoje skelbiamos demokratijos. Didieji pasiėmė "ginklo monopoliją", kaip Eden didžiudamasis pareiškė, jie pasiėmė taip pat politikos monopoliją; aplenkė mažuosius, didieji, lo-gišškai mąstant, turės atsakyti ir už tą chaosą.

Tačiau tokia didžiųjų demokratine diktatura neišvengiamai iššauks pasaulyje reakciją. Didieji Sąjungininkų mušiai su Asies talka (Vokietija ir Japonija) dar-priekyje. Jie įtikins Anglus kad realizmas be idealizmo yra mažos vertės, kad didieji, nors ir su "ginklo monopoliju", be mažųjų neįveiks savo priešų ir neįstengs įkurti taikos, nepajiegs ją apsaugoti.

Al. Ylakys.

LIETUVOJE Vokiečiai įvedė šitokius taksus ant arklių ir karvių laikomų miestuose: jojamam arkliui, 50 markių; kitokiam arkliui, 20 markių; karvei, 5 markės.

RUDNINKŲ GIRIA

Vilniaus srityje kurią buvo užgrobę Lenkai, buvo daug girių priklausančių Lietuvai.

Kai 1939 metais bolševikai atidavė Lietuvai iš Lenkų atimtą Vilniaus krašto dalį, toje atgautoje Vilniaus srityje buvo 142,340 hektarų miško.

Labai daug miškų randasi apie Merkio upę. Ten yra ir garsioji Rudninkų giria. Rudninkų giria yra viena didžiausių girių Vilniaus krašte. Nežinint kad ji jau gerokai sumažinta ir praretinta, jos plotas siekia dar virš 40,000 ha.

Prieš kelis šimtus metų Rudninkų giria rytuose siekė Nesvydžiaus, o pietuose net Bie-loviežos miškus. Rudninkų giria, savo sunkiai prieinamomis balomis ir ežerais, buvo ta gamtos tvirtovė kuri kelis šimtmečius saugojo Vilnių ir Trakus nuo kryžiuočių užpuolimų. Be to, Lietuviai kuni-gaikščiai šioje girioje ruošdavo dideles medžiokles. Dar ir dabar Rudninkų giria yra turtinga jau retai kitose Lietu-vo vietose sutinkama augme-nija ir gyvūnija. Čia dar randa-si gana didokas skaičius el-nių, stirnų, šernų, vilkų, kiaunių, lapių, bebrų ir kitokių žvėrelių, bei paukščių.

Be Merkio, per šią girią teka dar kelios didesnės upės, yra ežerų, ir raistų. Didžiausias yra Papiškių ežeras, kuris užima apie 200 ha plotą ir pasižymi žemais balotais krantais. Pavasarį ir potvinių metu upių, ežerų ir balų vanduo smarkiai pakyla. Del tos priežasties giria yra mažai apgyventa.

Viduje girios yra tik keturi kaimai: Senieji ir Naujieji Mačeliai, Pirėpupis ir Kernavė.

Čia paminėtuose ir kituose, aplink girią esančiuose kaimuose dar ir dabar gyvena daug Lietuvių kurie yra išlaikę savo senus papročius ir gimtąją kalbą. Girios vardas yra kilęs nuo Rudninkų miestelio, kuris yra rytiniame girios pakrastyje.

PERSEKIOJAMI IR ZUVĘ LIETUVIAI

Vokiečiai okupantai areštavo ir išvežė į Vokietiją eilę patriotų Lietuvių už jų prieštaravimą nazių pastangoms suorganizuoti Lietuviių legioną kovai prieš užėinančius Rusus. Nekurie tų deportuotų perei-tų pavasarį, jau ir mirę nazių kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose.

Iš patikėtinų šaltinių patiriama kad mažiausia 12 tų deportuotų Lietuvių mirė nežinomose sąlygose koncentracijos stovyklose prie Danzigo.

Majoras S. Puodžius, buvęs Valstybės Kontrolės Departamento patarėjas;

Majoras A. Grigas, buvęs Vilniaus miesto vice burmis-tras;

P. Kerpė, advokatas;

V. Tumėnas, rašytojas;

A. Tumėnas;

Dr. J. Masaitis, Marijampolės gimnazijos direktorius;

S. Janusevičius, Marijampolės gimnazijos mokytojas;

K. Bauba, Kauno gimnazijos direktorius;

J. Budrys, Marijampolės apskrities agrikultūros ekspertas.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiusti jį, nerašykite: "Negavau pereinamo numerio", bet pažymėkite: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pa-žįsta tas tikras numeris kurio negavote.

DIRVA
Cleveland 3, Ohio

KITAS POPIEZIUS YRA BUVĘS KARO NELAISVIU

Dabartinis laikas Romai tapo karo apimtu miestu, kur svetimos šalies kariautojai užvaldę miestą padarė popiežių savo nelaisviu, prisimena ir kitas istoriškas įvykis kuomet popiežiui reikėjo buti karo apimame mieste nelaisviu.

Dabartinis popiežius yra Pijus Dvyliktas. Anas kitas popiežius buvo Pijus Devintas.

Pijus IX buvo pirmutinis Vatikano nelaisvis, kuris nuo Balandžio 29, 1848 metų, iki pabėgimo į Gaeta, Neapolio provincijoje, Lapkričio 24 tais pat metais, pergyveno nemalonus, panašiai kaip turi dabar pergyventi Pijus XII.

Ypatingas yra ir tas supuolimas kad ir Pijus IX, buvo apsilankęs Vakarų Pasaulyje. Jisai 1823 metais buvo nuvykęs, dar nebudamas popiežium, į Pietų Ameriką misijos tikslais. Dabartinis popiežius yra buvęs Suv. Valstijose 1936 metais, pirm išrinkimo ton vieton.

Abu tie popiežiai tapo apkarnuoti karo laikotarpiu. Pijus IX buvo išrinktas 1846 metais, pora metų prieš 1848 Revoliuciją ir tada pasikartojančius sukilimus suvienyti Italiją į vieną tautą. Iki tolei ji buvo paskirų karalių ir kunigaikštijų grupė.

Kuomet Sardinijos karaliui vadovaujant nekuri Italiski karaliukai stoji į karą prieš Austriją atimti iš jos dvi šiaurinės Italijos valstijas, Lombardiją ir Veneciją, Popiežius Pijus IX sutiko leisti kariautojams Romoje įsteigti Nacionalę Sargybą pasiruošiant sukikti Austriją įsiveržimą.

Tačiau, Balandžio 29 jis paskelbė savo neutralumą, nenorėdamas kariauti prieš katalikišką Austriją. Ši popiežiaus proklamacija buvo priežastimi Italų revoliucijos prieš popiežių. Italai išvaikė šveicarų Sargybą, kuri per eiles metų buvo sulg papročio laikoma kaipo militarinė popiežiaus apsauga, ir paskyrė savo Nacionalę Sargybą. Visi Romos var-tai buvo apstatyti sargyba kad popiežius nebūtų progos iš Romos išbėgti. Tik Prancuzijos ambasadorius prie Popiežiaus sosto pagelbėjo jam išbėgti iš nelaisvės per mažai žinomas užpakalines rūmų duris, ir taip jis, persirėngęs paprastais rūbais išsigaavo iš nelaisvės.

Iki tų laikų popiežius skaitėsi ir žemiškas valdovas. Italijai susitvarkius į vieną valstybę, Roma tapo šalies sostinė, o Popiežiaus Dvasiška Valstybė pasiliko tik Vatikano, Romos priemiesčio, ribose.

Jei dabartiniam popiežiui tektų bėgti iš Romos, ir jis tegalėtų bėgti tuo pačiu keliu, į pietus, Neapolio linkui, nes šiaurėje randasi Vokiečiai.

LĖKTUVAS KAS 5 MINUTOS

Amerikos valdžia nesivaržydama ir priešų nebudama paskelbia kad karškių lėktuvų dirbimas pasiekė tokio greičio jog kas 5 minutes bendrai paeimus per visas dirbtuves, iš-eina gatavas vienas karo lėktuvas.

Symet iki galo metų bus padaryta 85,800 karškių lėktuvų, o kitam metui numatyta daryti jų apie 115,000.

Dideliais kiekiais gaminama ir karui reikalingi laivai.

Amerikos galybė ore ir vandenyse auga plačiais šuoliais. Jiėga ant sausžemio taip pat išdidinta taip kad jokia priešų galybė dabar jau negalės Ameriką nuveikti.

KAS platina Dirvą — tas platina apsieta.

PUIKŲS LIETUVIŠKI Kalėdiniai Sveikinimai

PO 10c vienas

12 UŽ \$1.00

6 už 50c.

3 už 25c.

Jau gaunamos Dirvos Administracijoje daugybė puikių Kalėdinių sveikinimų-laiškų, kuriuos galite užsisakyti tuojau, anksti prieš šventes. Mažiau 6 į kitus miestus nesiunčiama.

Mažiau \$1 siųskit pašto ženklais po 2c ir 3c.

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DR. PETRO KLIMO IŠTREMIMAS

Petras Klimas, buvęs Lietuvos Ministeris Prancūzijoje, tapo Vokiečių Gestapo agentu areštuotas Grasse, Prancūzijoje, rugsėjo 18 d. ir išgabentas į nežinomą sritį.

P. Klimas yra vienas iš pasirašiusių Lietuvos Nepriklausomybės aktą Vasario 16, 1918, buvęs Užsienio Reikalų ministerio pareigose, ministeris Italijoje iki 1923 m., ministeris Prancūzijoje nuo 1925 m., kurio žinioje buvo Belgija, Ispanija, Portugalija ir Luksemburgas. Jis gyveno Paryžiuje. Kuomet Vokiečiai artino į Paryžių užimti p. Klimas persikėlė ir gyveno visą laiką pietinėje Prancūzijoje.

Bolševikai apipylė jo knygyną ir kitokią turtą, kada 1940 metais Vokiečiai užėmė Paryžių ir sutiko leisti Sovietams užimti Lietuvos atstovybę Paryžiuje. Tuo pat laiku bolševikai deportavo jo brolį į Rusijos gulagą. Klimo du vaikai pasprukę iš Lietuvos pasiekė savo tėvą Paryžiuje kuomet Sovietai okupavo Lietuvą.

Klimas yra ne tik žymus diplomatas, bet taipgi autorius įvairių knygų Lietuvių, Prancūzų ir Vokiečių kalbose. Jis pradėjo rašyti dešimtys tomų Lietuvos istoriją, bet du jau parašyti tomai atiteko naziams kai jie dabar jį areštavo.

P. Klimas buvo keletu atveju Lietuvos delegatas Tautų Sąjungoje, Genevoje, taigi turi plačią pasaulio gerų pažįstamą.

Pirmo pasaulinio karo metu jį Vokiečiai buvo areštavę už jo patriotinį veikimą Lietuvoje. Jo dabartinis areštavimas be abejo paėjo dėl jo tvirto nusistatymo ginti Lietuvos nepriklausomybę.

VOKIEČIAI apgyvendinami Lietuvoje ant geriausių ūkių ir pačiose derlingiausiose srityse. Jiems naziai duoda ginklų ir jiems pavedama visos teisės šnipinėti vietinių gyventojų judėjimą. Jie laikomi kaip kokia specialė Vokiečių policija Lietuvių tarpe.

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Mažo Darbo Vaisiai

Pradžioje Prezidento Roosevelto "New Deal", Raymond Moley, profesorius iš Clevelando, buvo Rooseveltų "smagenų trusto" narys. Dabar jis rašo pusiau redakcinius straipsnius Newsweek žurnalui.

Gruodžio 13 laidoje Newsweek Raymond Moley rašo Pa-baltijo valstybių klausimu, ir jo straipsnis pilnas tokių nesąmonių ir klaidų kad nedaro jokios garbės jo inteligentiškumui. Taip pat, nedaro garbės ir Amerikos Lietuvių nerangumui per keturis metus nesukurti doro Angliška kalba informacinio žurnalo ir jį tarp tokių Amerikonų rašytojų kaip Prof. Moley platinti. Jei šiandien Amerikonas paprašytų Lietuvių knygelės Angliška kalba apie Lietuvą, jos bukletą, istoriją ir ateitį, Lietuvių neturėtų ką paduoti! Tokiu būdu, tokie Moley ir rašo bukletus Lietuvai Slavai; buk 1938 metais įvykė rinkimai į Lietuvos seimą, kur išrinkta 25 Vokiečiai atstovai (čia jo sumaišyta Klaipėdos seimelio rinkimai su Lietuvos Seimu); buk Latvianiekui nesiskiria nuo Lietuvių (skiriasi tik kalba); buk Lietuviai, Latviai ir Estai nesą tautos — ir užtai jos turi būti atiduotos Rusijos vergijon.

Mes mažai dirbome informacijos srityje. Štai to mažo darbo vaisiai! Nėra abejotimo, Prof. Moley susilauks protestų iš Lietuvių ir ši savo straipsnis ir ateityje bus išmintingai Bet kiek tokių Moleys dar Amerikoje yra!

Pradžioje Prezidento Roosevelto "New Deal", Raymond Moley, profesorius iš Clevelando, buvo Rooseveltų "smagenų trusto" narys. Dabar jis rašo pusiau redakcinius straipsnius Newsweek žurnalui.

Gruodžio 13 laidoje Newsweek Raymond Moley rašo Pa-baltijo valstybių klausimu, ir jo straipsnis pilnas tokių nesąmonių ir klaidų kad nedaro jokios garbės jo inteligentiškumui. Taip pat, nedaro garbės ir Amerikos Lietuvių nerangumui per keturis metus nesukurti doro Angliška kalba informacinio žurnalo ir jį tarp tokių Amerikonų rašytojų kaip Prof. Moley platinti. Jei šiandien Amerikonas paprašytų Lietuvių knygelės Angliška kalba apie Lietuvą, jos bukletą, istoriją ir ateitį, Lietuvių neturėtų ką paduoti! Tokiu būdu, tokie Moley ir rašo bukletus Lietuvai Slavai; buk 1938 metais įvykė rinkimai į Lietuvos seimą, kur išrinkta 25 Vokiečiai atstovai (čia jo sumaišyta Klaipėdos seimelio rinkimai su Lietuvos Seimu); buk Latvianiekui nesiskiria nuo Lietuvių (skiriasi tik kalba); buk Lietuviai, Latviai ir Estai nesą tautos — ir užtai jos turi būti atiduotos Rusijos vergijon.

Mes mažai dirbome informacijos srityje. Štai to mažo darbo vaisiai! Nėra abejotimo, Prof. Moley susilauks protestų iš Lietuvių ir ši savo straipsnis ir ateityje bus išmintingai Bet kiek tokių Moleys dar Amerikoje yra!

BRANGIOJI DUBYSA

(Maironis)

Malonios ir puikios pakalnės Dubysos, Išpintos žemėju vaimais margais! Šalis kur užaugau! Kur atmintys visos graudingos, kaip mūsų vargai!

Banguoja Dubysa blavimai vilnimis, O beržas našlitis nuleidęs šakas, Kad švinta rytai ir išblyksta naktis, Jai beria sidabro rąsas.

Ne rąsas, tai gaudžius jam ašaros byra! Bet veltui šakas garbiniais apdabins: Dubysa jau myli... bet tolimą vyrą: vien Nemunas ją apkabins.

Lietuvės neįieško, kaip vilnys Dubysos, Sau meilės už kalnų, už girių tamsių; Bet meilė ir širdį atranda ne visos, nes bėga Lietuviai nuo jų.

Kur Temza, Laba, Amazonė plačioji, Ten skursta Lietuviai nuvarę keliais; Kur Varšavos miestas, Maskva tolimoji, Ten spaudžia juos mokslo giliai.

Lietuvės, kur vilnys Dubysos banguoja, Sau rutomis pina geltonas kasas; Kad padalgės grėbia, gaudžiai uždainuoja, bet širdį jų kas besupras?

Ir eina tos dainos per Lietuvą mūsų, Kaip Nemuno piele blavioji vilnis! Joms pritaria balsas nuo Kuršo ir Prūsų; jų klausos nutilus naktis.

Kaip rausta jurginai ir rutos žaliuoja, Ir pina Dubysos pakrančius margai, Taip žydi Lietuvės, bet liudnai dainuoja, nes spaudžia jų šalį vargai.

PER vienatinį Dirvos numerį kuris pasiekia Maskvą ir kurį skaito kad ir šnipinėjimo tikslais jei ne daugelis tai vienas kitas Maskvoje gyvenančių "susovietintų" Kauno Lietuvių, sveikiname visus tokiu pat būdu į Maskvą patekusius Lietuvius su Kalėdomis ir Naujais 1944 metais. Daugelis jūsų sekdamas Dirvą kai ji buvo siunčiama Laisvon Lietuvon. Ji ir dabar yra to paties nusistatymo: Laisva Lietuva — Lietuviams.

Daugeliui jūsų buvo asmeniškai pažįstamas Dirvos redaktorius, ypač žurnalistas, iš artimesnių santykių ir iš pasimatymų jam lankantis Lietuvoje.

Vos keli metai atgal, mes buvom kaip vienos motinos vaikai, laisvai galėjome sueiti, pasimatyti, dalintis mintimis, su didelėmis viltimis žiūrėjome į Lietuvos ateitį. Smagiai jūs gyvenote Kaune, ir visa Lietuva buvo jūsų: kada kur norėjote tada galėjote gyventi, ar Kaune, ar Šiauliuose, ar Klaipėdoje, ar Marijampolėje ar kitur kur Lietuvoje. Smagu ir miela jums buvo savo gimtame krašte, ir ar turėjote vietą ir uždarbį ar ne, buvote sotūs, pavalgę, pasitenkinę. Patiko kam tautininkai, palaikė santykius su jais; patiko kam krikščionys demokratai, ar valstiečiai liaudininkai, ar social-demokratai, galėjote su jais bičiuliauti ir niekas jums netrukė. Net slapta su bolševikais palaikydami santykius nekurie jūs laisvai valgėte skanią Lietuvišką duoną. Dabar baisi praraja mus atskyrus.

Kurie pasigodėję Maskvos globos ir Stalino "saulės", dabar, mes žinome, pilniausia tu "gerybių" prisotinėte. Žinome mes kaip jūs trokštate kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma ir kad jūs gautumėte progą vėl į ją sugrįžti, kaip ir savo tikrąją tėvynę. To troškimo jūs gal negalite parodyti ir nedrįstat niekam išreikšti, tačiau jūs esat apsiavę Sovietų "rojiškų" gyvenimų, diktatorišką jūsų globa ir šnipais apstatytą priežiūrą, ką dabar patyrėte, bet ko pirmą nežinojote.

Nežinodami ar nenumatydami kad taip bus, jūs tu li dasileidote iki to kad parduoti savo tėvynę "didžiajam šiaurės meškinui", klausydami jų šnipų klastingų prižadų; jūs tikėjotės kad, pasidavę "saulės" globai, liksit Lietuvoje valdovais, atsisėdami į kedes tu kurie valdė.

Apsirikit — pilniausia apsirikit: dabar iš tos savo tragiškos padėties nei ištrukti negalite. Dalis jūsų, žinome, pateko į tas pinkles tik vėliau, kada matėt jau nėra kitos išeities: taip sakant, prisitakėt aplinkybėms. Ir jūs dabar turit pataikauti, lankstyti, veidmainiauti tiems kurie jūsų likimą turi savo rankose, ir dieną ir naktį jausti baimę ir nežinę kas su jumis rytoj bus. Kai Lietuvos likimas svirs į laimingesnę pusę, jūs galit būti aukomis savo žioplumo, savo neišminties, savo godo. Daugelis jūsų Lietuvos tikriausia jau nematysit.

Jūs spiria-verčia tikėti kad Stalino "saulė" dar "sužibės" virš Lietuvos, ir jūsų pareiga yra tą "saulę" jūsų tėvynėn parnešti vėl. Ar jūs pajiegsit tai padaryti?

Mes AMERIKOJE dirbame už kitokią Lietuvą — už laisvą, nepriklausomą, tokią kokia ji buvo, iki tos tragingos dienos kada "saulė" Stalinas su savo kamartu Hitleriu pradėjo mažas savo kaimynes šalis dalintis. Mes dirbame už Lietuvą kur patys Lietuviai vėl valdysis, kur vėl, kaip po pirmojo pasaulinio karo, atsistatys, išsitobulins, ir vėl padarys linksmą ir gražią. Jums gal neteks jos tokios matyti — daugelis jūsų ir neverti ją daugiau matyti.

Amerikoje Lietuviai, kaip ir kitur, turi įvairius komitetus ir organizacijas ir visi dirba už atsteigimą Lietuvos nepriklausomos (neskaitant mažos grupelės komunistų, kurių gausios žinios jus gal klaidingai suvilioja tikėti buk VISI Amerikos Lietuviai nori sovietinės verguvs Lietuvai).

Už mūsų pečių stovi galinga Amerika, kuri pripažysta mažų tautų nepriklausomybę ir atsisakė iki šiai dienai pildyti Maskvos reikalavimą atiduoti Lietuvą sovietams. Amerikoje tebegyvuoja Lietuvos Respublikos Pasiuntinybė ir konsulatai. Čia laisvai gyvena ir Lietuvos Respublikos Prezidentas, Antanas Smetona, kurio GPU šnipai nespėjo Lietuvoje sučiupti.

Su Lietuva kartu stovi prieš Sovietus ir prieš komunizmą kitos Sovietų kaimynės, kurios išvien kovoja už savo laisvę ir prieš bolševikų norimą užmesti joms verguvs.

Tas ką jūs darysit pasitarndami svetimam despotui Lietuvą pavergti, bus tik pakenkimas jūsų tėvynei pasidaryti laisva. Jeigu jums skelbia kad Rusijoje veikia "Lietuvių pulkai", tai yra tu pačių Kalmukų gaujos, kurios bus vėl siunčiamos kartu su jumis Lietuvą užgrobti Sovietų imperialistiniams siaubunui.

Lietuvoje jūs rasit atkaklų pasipriešinimą, nes kartą pažinę tą siaubuną 1940 metais, Lietuvos žmonės dės paskutines savo jėgas jo neįsileisti.

Jūs, jei negalėsit pagelbėti Lietuviams tikroje jų kovoje už laisvę, bent nebukit budeliais savo pačių brolių.

Pasidalinkit šiomis mintimis kad ir slapta vieni su kitais, kurie dar turite sąžinę ir Lietuvišką padorumą. Svetimas bus jūsų engėjas kaip buvo carų laikais, kaip pasirodė sovietų okupacijos laikais, ir kaip yra dabar, Vokiečiams Lietuvą valdant.

Jums, nors tuliems tikriems tėvynės išdavikams, bus didesnė proga Lietuvoje gyventi laisvai jeigu ją valdys patys Lietuviai, negu kad svetimiesiems joje užviešpatavus. Tą patyrėte patys, lai jūsų patyrimas buna jums pamoka. Tikroji jūsų Tėvynė Lietuva mokės jums kaltes atleisti, bet svetimas jūsų pavergėjas jus kartu su visa tauta begailėstingai sunaikins.

Kražių Skerdynė

50 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI 1893—1943

(Tęsinys iš pereinio nr.)

"Prie to dar minia paleido kelis akmenis ir grąsino kad gubernatorių sumuš ar bent kelias dienas perlaikysią bažnyčioje.

"Nekurie valstiečiai pradėjo skambyt varpais ir bubnus mušti. Bandė taipogi gauja užėiti ten kur stovėjo gubernatorių, bet buvo sulaukyti grąsinimu kad bus šaujama į kiekvieną kurs drystų užėiti ant trepų. Policininkai pagąsdindami kartas nuo karto vis leido švius į orą.

"Tokiam padėjime viršininkai turėjo pasilikti net per penkias valandas, t. y. iki pat pribuvimo į Kražius kazokų. Ir tik prie galo pasisekė dzezonui Jastremskiui ir gubernatoriui žmones šiek-tiek apmąsinti, tuomi kad neva pradeda rašyti protokolą.

"Du policijos načelnikai ir raitoji sargyba ką buvo pastatyta pas šventoriaus tvorą, stengėsi gubernatorių išliuosuoti vydami žmones iš bažnyčios, bet likos atstumti šviais ir sumušti akmenimis ir lazdomis.

"Kada gubernatorius buvo uždarytas bažnyčioje, vietinis policijos načelnikas, norėdamas išsiusti vieną iš savo žmonių kad pasitiktų kazokus, kad tokiu būdu greičiau juos į Kražius partrauktų, išėjo šalinėmis durimis iš bažnyčios. Bet kaip tik pasirodė ant šventoriaus, tuoj užpuolė jį kelia valstiečiai, nutraukė nuo galvos kepurę, nudraskė šlipus, kardą ir revolverio makštis. Stengėsi taipgi nutraukti nuo jo paltoną, grąsino lazda, o vienas iš valstiečių bandė jį net užsmaginti, užnerdamas ant kaklo revolverio makštų kilpą.

"Tik ačiū Hoffmanui, kuris tuo tarpu su savo raita sargyba užėjo ant valstiečių, viršininkas laimingai išsisuko ir pasislėpė tarp urednikų.

"Net kazokams mieste pasirodžius minia nenustojė prieštintis ir tik tai kada visi trys šimtai jų atėjo, valstiečiai išsiskyrė, kunigai išnešė Sv. Sakramentą, pasiėmė bažnytinis daiktus, o pati šventinčia likosi uždaryta ir užpėdyta."

Taip viskas ką čia skundas parašė, yra teisybė, tik nedabaigta teisybė, kad gubernatorių atvažiavo į Kražius netoli su šimtu tarnų; teisybė kad trečią valandą naktį, po gerai vakarienei, užsitraukęs ant drąsumo, nuėjo į bažnyčią; teisybė kad valstiečiai patiko jį su iškilme — su žvakėmis, su kryžium, su cariskais paveikslais; teisybė kad jokio pikto žodžio jie jam nepasakė, nusizėminę prieš jį tik tai maldavo kad uždarymą bažnyčios, jei galima, atidėtų kol pareis nuo čaro atsakymas, "o jei negalima", sakė, "jei tokia jau caro valia, tai mes tuoj iš bažnyčios išeisim". Ir ištis, matydami nieko nelaimės, pradėjo iš bažnyčios trauktis.

Bet gubernatorių nenorėjo kad tas viešas ramiai pasibaigtų. Pasakoja kad prieš pat Kražių skerdynę, jis buvęs Vilniuje ir susiuostęs su Orzevskiu, tuoj iš ten paskubino į Kražius ir taip elgėsi kad tik valstiečius suardyti. Del to tai ir tiek policijos į Kražius parsikvietė. Del to 300 kazokų pašaukė. Del to naktį į bažnyčią nusidangino, o kaip tik atėjo tuoj žmones pradėjo keikti, niekinti, barti ko jie čia susirinko.

Vienas iš vyrų, mokantis Rusiskai, priėjo prie gubernatoriaus ir pradėjo teisinti žmones, o gubernatorių liepė jį suminti.

Stovintieji priešakyje pradėjo eiti prie gubernatoriaus su kryžium ir cariskais paveikslais, o jis prisakė kryžių ir paveikslus atimti, o pačius žmones suimdinėti ir uždaryti kalėjimam.

Pristovas Hoffmannas, paklausęs gubernatoriaus, ėmė cariskus paveikslus nuo žmonių veržti, žmonės neduoti; keli urednikai prisuko Hoffmanui gelbėti; varžėsi, neišveržė — ėmė ir sudraskė.

Tuomi, žinoma, tuoj žmones inerzino.

Aršiausia gi buvo kad žmonės persitikirne jog bažnyčios neatgaus, pradėjo eiti laukan, o gubernatorių liepė urednikams juos pliekti nagaikomis.

Skaitytojau mielas, ką tu butum daręs jeigu tada Kražių tarpe butum buvęs? Ką butum daręs matydamas kaip kazokai tavo motiną, ar tavo seserį, ar tavo žmoną einančią iš bažnyčios, nekaltai nagaikom pliekia? matydamas kaip anos, parpuolę ant žemės, sukruvintos, raitosi ir neišpasakytai spiegia nuo skausmo?

Aš prisipažystu, bučiau ant vien, kaip meška ant dūmo, šokęs. Tu butum irgi taip padaręs.

Taip padarė ir Kražiečiai.

"Vyrų", sušuko, "muškim šituos nevidonus"! Ir tuoj sutraškėjo tvoros: Zemačiai įniršo ir su išlaužtais pinučiais pradėjo savuosius ginti, pradėjo mušti maskolius. Tada tai, kaip gubernatorių sako, vienas valstietis pataikė lazda jam į kepurę. Pabugo viršininkas ir sykiu su kunigais ir keletu policininkų sprudo į bažnyčią. Tada taipgi pirmu kartu buvo girdėti šuvis iš revolverio, žinoma, saudė Maskoliai, nors gubernatorių teisme mėgino daroditi kad žmonės pradėjo šaudyti, bet tas įrodyti nepasisekė. Žmonės tik gynėsi lazdomis ir akmenais, o Maskoliai turėdami ginklus labiau anuos pažeidė.

Pristavas Hoffmannas, kada gubernatorių jau su savo draugais tupėjo bažnyčioje, turėdamas 14 raitų policininkų, per keturias valandas mindžiojo žmones arkalais, kapojo kardais ir nagaikomis. Pats taip teisme pasigyrė. Pėstieji urednikai jiems pagelbėjo.

Ar buvo tada kas užmuštas ir ar daug sužeistų, sunku pasakyti. Tie kurie prie to buvo, pasakoja jog kloniai kraujo jau tą sykį buvo girdėti vaitojimas ir dejavimas, o pašaliais gulėjo pažeisti (nekurie tvirtina kad ir užmušti) Zemačiai. Nors Maskolių tarnai dar tada perdaug drąsus nebuvo — perdaug drutais nesijautė esą, o suskambinus varpus, žmonės juk iš visų pusių vis daugyn ir daugyn pradėjo rinktis. Zemačiai besigindami Maskoliams ir tada gerai sudavė, bet neturėdami jokių ginklų, skaudžiai juos pažeisti negalėjo.

Kada po valandai daugybė žmonių prisirinko, Kražiečiai jau drutesniais buvo už Maskolių policininkus, kurie nei savo gubernatoriaus negalėjo išgelbėti kai žmonės į bažnyčią įsiveržė.

Lietuviai vienok nors turėjo gubernatorių savo rankose, jokios blėdies jam nepadarė, tik maldavo kad jiems jų bažnytelę paliktų. Kada anas aiškino kad turys pildyti caro prisakymą, kurs liepęs tą bažnyčią nuo jų atimti, žmonės reikalavo nuo gubernatoriaus kad siųstų pas carą telegramą ir praneštų jam kad jeigu valdžia nori iš tos bažnyčios padaryti cerkvę tai jau gatavi sudėti pinigai naujai cerkvei, kad tik jų bažnyčia jiems neatimtų.

Gubernatorių telegramo siųsti neapsiėmė.

"Nenori siųsti telegramo," pasakė vienas iš žmonių, "tai tegul surašo protokolą kad naktį ant mūsų lyg koks plėšikas užpuolė".

"Tegul surašo!" atsiliepė visi, "kad paskui mus nekaltintų".

Gubernatorių, norėdamas užtraukti laiką kol atjos iš Varnių kazokai, apsiėmė rašyti, bet nebuvo kuo ir ant ko rašyti. Vienas iš vaikinių tuoj buvo nusiųstas į miestą ir parnešė viską kas tik buvo reikalinga. Padavė gubernatoriui. Gubernatorių rašė ir nulažė plunksną — negera mat buvus. Vaikinas padavė jam kitą plunksną. Gubernatorių vėl rašė, rašė ir subjaurojo popierą. Žmonės padavė jam daugiau popieros. Gubernatorių vėl rašė. Kaip štai išgirdo kad atjoja kazokai....

"Dabar aš jums parodysiu kas tai yra gubernatorių!" sušuko nudžiugęs Klinenbergis.

Seka: Kazokai Kražiuose.

(Būs daugiau)

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

MOZURŲ UŽPUOLIMAS

Po Baso šermenų, nebuvo jau kalbų apie Virpšos pulko užtūrinimą Viešnioje. Priešingai, visi dabar tik ir temanė kuo gali pagelbėti kelionėje ir kuo palengvinti ją.

Pikta kaimo dvasia, viršininkas, išbėgęs iš jo tartum su savim išsinešęs ir nežmogiškus jausmus ir negražius papratus. Svetas tapo kaip svetas. Nutilo ginciai, nutilo Uogytės balsas. Kiti žmonės ėmė dirbti ir kalbėti.

— Ne kitaip kaip pas Aršųjį bėgs dabar viršininkas ir užsiundys jo vyrus ant mūsų, — minė vienas Juodvėšis ir patarė visiems pasitraukti giliau į Juodvėšiją.

— Aš girdėjau iš Virpšos vyrų, — tarė kitas Juodvėšis, — jog Aršiojo pulkai sumušti ir jog į Detuvą eina rimtas Algimanto kareivių pulkas, taigi visi Aršiojo žmonės manau trauksis su paskubiu šalin kad jų neužkluptų čia Algimantiškiai.

— Gal but jog taip, bet jau vis ir aš žinau, ir tu jauti, jog toks niekas kaip mūsų kaimo viršininkas Vitartas, neapsieis be kokios nors piktadėjystės. Negalės jis čia nieko padaryti tai mesis į kita kraštą, įsiskodamas kaip įkasti. Aš nesakau mūsų, bet Nemuros, Virpšos arba nors Algimanto žmonės jis norės kasti. Kitoje vietoje beveik tokios pat kalbos ėjo tarp Nemuros ir Virpšos.

Jauni Juodvėšiai, pasilikę namei ir neišjoję į talką Algimantui, dabar ėmė tarstyti joti ir stoti į jo pulką.

— Ar žinai ką? — kalbino Juodžio sunus Uogytės sunų. — Ar neįjoti tikrai ir mums pas Algimantą? Pabandytume karo, šiek tiek naudos kare pelnytume, ir Algimantas ak padėtų ir mums ne mažesnę algą kaip kitiems.

— O kodėl ne? — atvertė kalbinamas.

Bematai prie šitų dviejų prisidėjo dar neviens.

Nemura su Daunkšiu ir keliais suaugusiais vyrais susitarė palydėti Triobienei iki Kirsnai ar kitai kuriai ramiai vietai.

— O jau paskui, vyručiai, kas norės tegul grys, o kas nenorės gryžti tai galės su manim mano išdu keliauti į talką Algimantui, — kalbėjo Nemura į vyrus, pasirengusius lydyti.

Nuvargus ir nusiminus Triobienei, visų meiliai vaišinama, su visu savo palydovų pulkeliu pasilėgė ir suvis atgijo.

Kur kas linksmiau žiūrėjo jos akys negu iškeliaujant iš Detuvos, dabar pamatius koks šarvuotų vyrų pulkelis ją ir Danutą lydi. Metė ji akim į priešakį, metė į užpakalį, ir visur šarvuoti, vyrai ir vyrai, o tarp jų rinkti apygardos galinčiai: Nemura ir Abras.

Prieš iškeliaujant iš Viešnios įbauginta moteriškė neatšaukiamai reikalavo kad vestų ją kuotoliausia į vakarus pačiomis ežiomis Juodvėšiu su Mozurais. Virpša patėmijęs jog Triobienei aprimo, bandė perkabėti ją:

— Didelė bus alkunė ir bereikalanga! — aiškino jusiai.

— Baisu, Virpšeli, baisu, — atsakė moteriškė. — Aršiojo vyrai, matė mus, jau nelengvai išsižadės paėmimo. Jie tykos musu ilgai, išeinant iš Juodvėšijos, o kur galės lys ir į Juodvėšiją, laikydami mus.

— Pažiūrėkit tikrai į savo pulką, — bandė dar kalbėti Virpša, — pažiūrėkit kokie vyrai jus lydi: Abras, Nemura, Bukota... Šitų trijų ikvaliai kad atremti tokį pulką koks ant mūsų buvo užpuoles.

— Na ir sveiką su Erdvilu negali išskirti iš šito pulko, — pritarė Triobienei.

— Taigi, matote! O jūs dar bijotės. Traukime drąsiai į žiemus ir gana!

Vienok ir šitas išrodymas nieko negelbėjo. Triobienei atstangiai vedė savo keliu į Šernus, Košelius. Nuo čia, išsilenkdama įtartinio Surazo, patraukė tuščiomis beveik vietomis, ežia Mozurų su Juodvėšiais, Taikotino link, pirmos Sudavijos pilies. Kelionė ėjo dabar linksmiai. Juodvėšiu svetlas, matydami Triobienei pulke tokius savo galiūnus kaip Nemura, ne tikai nedarė jokių kliūčių, bet visur mieliai vaišino. Ir šian ir ten prie Virpšos pulko prisidėjo jauni Juodvėšiu kareiviai, kad palydėjus pabandyti laimės kovose Algimanto su Aršioju.

Pulkelis didinosi ir augo. Augo ir visokių maistų ir pašaro išteklius. Šarvuoti tarnai vedė erčius žirgus su pašaru, ne tikai su maistu, nors, tiesą sakant, ir be to netruko šviežio maisto. Begalinės girios ne be žvėrių buvo, kuriuos, nežiurint to, pats Lietuviu būdas nedavė be reikalo naikinti. Delto sturnos, šernai ir smulkesni žvėrys tolydžio smėkščiojo tarp medžių. Iš reto galėjai patikti ir girios baidyklės: meškų, stumbrų ir kitų.

Vienas iš tokių sutiktų stumbrų ko ne padarė didelę nelaimę. Ipykęs dievai žino ant jo, jisai, kada pamatė raitų žmonių pulką, puolė ant jų. Vyrai, pratę remtis su tokiais po girias laike medžioklių, pasisaugojo ir dabar, bematant atsidurdamis stumbro šalyse. Priešai žvėrį liko tikai Triobienei su vyresniaja Ruškyte. Ant Triobienei ir puolė stumbras ragus atstotęs. Išsigandęs žvėries, jos žirgas pasileido bėgti. Stumbras paskui jį. Turėjo Triobienei nelygiai įtempti pavadžius, nes jos žirgas išvyko jau ėmė sukti rūmimą ratą, ir tai davė Virpšai progos užjoti užuolanka ir perversi žvėrį draucium. Bet tas tikai suerzino žvėrį ir jis, metęs Triobienei, griuvo ant Virpšos, ko tas ir norėjo. Sykį ir antrą jisai netikėtai užlaužė savo žirgą į šalį, duodamas stumbrui pranerti pro save, o praneriant vis išnauja vėrė jį draucium, kol tas nuo žaidų nepradėjo silpti ir kol antgalo nesugriuvo ant pievos.

Iš stumbro menkai buvo naudos. Sena jo mėsa buvo kieta ir negardi. Delto teko Virpšai tikrai jo skura ir puikūs ragai. Anapus Narų upės, ties Rėkliais, sustojo Virpšos pulkas kad duoti žirgams pasilsėti. Vyrai kas užkandžiavo, kas ką veikė. Moterys gi, kaip silpnės, pirmiausia sugulė pasilsėti.

Danuta su Bukočiu priglūde ant vienos gunios ir gulėdamos kalbėjosi apie tai jog dabar jos jau Algimanto srityje.

Salia jų stovėdamos vienas Juodvėšiu, žinantis šitą kampą, pasakojo apie kaimus artimos Ilgolankos ir rytus, Sarčių, Gugnų, Dauburų, Užbalių, Dainorų, ir vakarų ir žiemų kampą.

— O kaip mes eisim, per kokius kaimus? — paklausė Danuta.

— Aš to gerai nežinau. Bet tai vis tiek ar mes keliausim ant Knisinių, ar ant Jenkunų. Nuo Knisinių išeisime ant Kumelių, o keliaudami per Jenkunus patikysim ant Romeikių. Na o jau nuo šitų kaimų nepertoli Skilandžiai, už kurių ir Kirsnos pilis ne daugiau kaip per gerą pusdienio kelią.

— Mes čia šnekamės sau ramiai, bet tu paklausk kas darosi, — nutraukė Bukočiu kalbą. — Žemė dunda, tartum pulkas joja.

— Ir kaip dar dunda! — pritarė ir Danuta, paklausius ausim prie žemės.

Šitą žinią tuoj patikrino Virpša ir su paskubiu davė gandrą sėsti visiems ant žirgų.

— Radušai, tu jokį vakarų kraštą ir parnešk žinią; iš ten joja raitų pulkas.

— Tai nuo Sarčių kaimo, — pridėjo Juodvėšis. — Leiskit ir mane su Radušiu.

Aš šitą kelią gerai žinau.

Virpša paleidęs du vyrų pervaizdoms mastė apie tai kokia čia galėjo rastiis būda, ir įėjus rasis tikras pavojus tai kur dėtis. Galėjo jisai gryžti atgal į Taikotino pili, galėjo bėgti ir į Knisinės pilaite. Ahi priklausė Algimantui ir abiejose galėjo rasti užveją.

Pasiteiravęs su pulko vyrais, jisai nutarė jog tai gali būti plėšikų pulkas, einančių arba iš Prusų, arba iš Mozurų.

Del visako Virpša nusuntė moteris su pora vyrų į šalį nuo kelio, į girios tankumyną, kur jas nelengva buvo surasti. O pats likosi laukti ir žiūrėti kas bus.

Už valandėlės sudundėjo žemė drūčiau, ir iš girios išnėrė du nusiusti tyrinėti vyrai.

— Mozurai joja! — užriko Radušis ištolo.

— Ar daug jų? — užklausė Virpša.

— Gražus pulkelis. Bus į porą šimtų, arba ir į tris.

— Ne daugiau? — dar sykį klausė Virpša.

— Ne, — gavo atsakymą.

— Na, kas daryti, vyrai? — klausė Virpša saviškių, gryždamasis ypatingai į Nemurą ir Abrą.

DABAR PATS GERIAUSIAS TAM LAIKAS

Užsirašykite DIRVA 1944 metams

Gausit dovanų puikų 1944 m. Kalendorių

(PASTABA: Seni skaitytojai pridėkit 10c kalendoriaus įvyniojimo ir persiuntimo kaštams padengti)

Dirva metui vis \$2

TIEMS, KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI
ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnaujina savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Ap-sirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku, palengvinsit jai eiti.

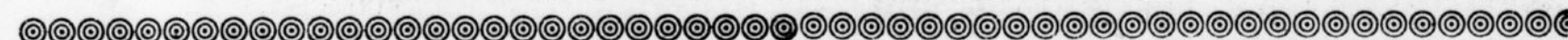
Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį įdomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną
savo adresą, siųskit)

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

DIRVA

— Kad tave ir aitarvai, — šypsodamas ne tai užkeikė, ne tai taip sau kaip ir pakurstydamas, tarė Nemura. — Matyt jog tavo gyslose yra Juodvėšio kraujo. Mozuras ar Gudas klausyt kur bėgti, o tu klausai kas daryti. Nieko! Laukti!

— Kiek mūsų išviso vyrų? — klausė toliau Nemura.

— Trisdešimt penki, išskyrus tarnus, — atsakė Virpša.

— Na, tai tegul po dešimtį stoja iš šalių kelio girioje, tikrai nelabai tankiai, per gerą kardo smugį, o mes iš priešakio. Kaip tik pasirodys Mozurai taip ir gulki-me ant jų. Gandui užtriubyti tu, Virpša, — kalbėjo toliau Nemura, atsakydamas už visus, kaip pratęs ir patyręs kovojė.

— Kad tave ir aitarvai, — šypsodamas ne tai užkeikė, ne tai taip sau kaip ir pakurstydamas, tarė Nemura. — Matyt jog tavo gyslose yra Juodvėšio kraujo. Mozuras ar Gudas klausyt kur bėgti, o tu klausai kas daryti. Nieko! Laukti!

— Kiek mūsų išviso vyrų? — klausė toliau Nemura.

— Trisdešimt penki, išskyrus tarnus, — atsakė Virpša.

— Na, tai tegul po dešimtį stoja iš šalių kelio girioje, tikrai nelabai tankiai, per gerą kardo smugį, o mes iš priešakio. Kaip tik pasirodys Mozurai taip ir gulki-me ant jų. Gandui užtriubyti tu, Virpša, — kalbėjo toliau Nemura, atsakydamas už visus, kaip pratęs ir patyręs kovojė.

Matt. 10:7 e.

Jūs Eikite, Skelbkite
Žmonėms Dievo Karalystės Prisiartinimą

Jėzus kalbėjo savo apaštalamis budamas ant žemės apie šio svieto pabaigą. Jam ant Alyvų kalno sėdint atėjo pas Jį jo mokytiniai tardami, Sakyk mums kada tai bus ir koksai bus ženklas Tavo antro atėjimo bei svieto pabaigos?

Jėzus atsakė jiems: Ir išgirsite karus ir šauksmus; tai vislab turi nusiduoti. Bet dar nebus galas, nes sukils žmonės prieš žmones ir karalystė prieš karalystę ir bus maras ir badas ir drebėjimas žemės.

Visur žemė reiškia tautos. Žemės drebėjimas reiškia revoliucijas. Dabar tas matosi ir ši evangelija apie Dievo karalystę bus apskaita per visą pasaulį, liudymui visiems žmonėms; ir tada ateis galas. Rasite biblijoje tuos Jėzaus žodžius. Sv. Matt. 24:6-7 e.

Praėjo 60 metų kaip biblijos studentai skelbia Dievo karalystės įsteigimą ant žemės ir pasaulio pabaigą, bet tautos netiki ir tikybos priėngos tame dalyke. O kas bus po šitų vargų? Dievas žada įsteigti savo karalystę ant žemės, kurios mes prašome per 19 šimtmečių: Ateik tavo karalystė kaip danguje taip ir ant žemės. Biblijoje Sv. Matt. 6:9 e. Dievas dabar prisako visiems žmonėms visuose kraštuose atsi-vesti, nes kas Viešpaties vardu melsis bus išganytas. Biblijoje, Rom. 10:13 e. Dievas yra meilė, ramybė ir tiesa. W. F. Shimkus, 1150 E. 76 St., Cleveland, O. (Skelbimas)

SEDAKOFF

VAISTAS NUO ŠALČIO
TAI GYDYTOJO RECEPTAS

Greita Pagalba nuo Gerklės Uždegimo, Paliuosuoja atsilokėjimą, stimuluoja ir paliuosuoja užsikimšimą plaučių. Ypatingai geras nuo naktinių kosėjimų, šalčio ir užkimo. (1)

Elclair Cut Rate Drugs
7600 ST. CLAIR AVENUE
Kampas E. 76 St. Cleveland, O.
Telefonas EN. 9202

Pastaba Moterims

TAUPYK SAVO SVEIKATĄ — Duok savo skalbiama mašiną pataisyti ekspertui mekanikui. Garantuojamas visas taisymo darbas metui laiko. Musų kaina bus patenkinti. (52)
ASSOCIATED WASHER CO.
L.O. 4862 SK. 0552
3112 EAST 130th ST.

Seka: Gardino Paėmimas

PER TVORA PASIŽVALGIUS

BOLSEVIKAS Andrulevič sakosi kolonijose pastebėjęs, žmonės juokiasi iš tų kurie socialistų N-jienas skaito. Iš juokdary visados juokiamasi, bet tie kurie Lietuviškų bolševikų spaudą skaito, šunimis pjudomi.

IDOMU kaip Lietuviškų komunistų "didieji" žmonės be kalėjimo neapsieina: pirma Browderis, dabar Kaščiūčius.

SOVIETU Sąjungos sukakčiai bolševikas Pruseika parašė straipsnį "kaip iš kibirkštės kilo liepsna". Geriau būtų parašęs, "Kaip iš Pruseikos išsivystė Stalino vabalas".

KALEDINĖS GIESMĖS PER RADIO

The Ohio Bell Telephone Company suruošė Kaledinių giesmių programą, kuris bus teikiamas iš jos įstaigos 750 Huron Road, penktadienį po pietų, Gruodžio 24. Giesmės bus girdimos per radio visoje Ohio, pirmiausia iš Radio Stočių WJW ir WCLE Clevelande, paskiau per transkripciją iš stočių WGAR ir WHK. Reguliaris giedojimas iš WJW stočių bus nuo 12:30 iki 1:00 po pietų, o per WHK nuo 1:00 iki 1:30 ir per WGAR nuo 2:15 iki 2:45 po pietų. Per kitas stotis giesmės bus teikiamos per WHK.

Dr. Charles D. Dawe, direktorius pragarėsio Orpheus Male Chorus ir iš Ohio Bell Male Chorus ir Ohio Bell Ladies' Choir, vadovaus programą, kaip buvo daroma per eilę metų iki šiolei.

AUKOKIT Lietuvos vadavimo reikalams per LVS. Visi stokime už laisvą Lietuvą.

THE DELL BRAMLEY FLORAL SHOPPE

1264 East 71st St. Prieš St. Francis bažnyčią. Puikios gėlės, greitas pataravimas; gėlių vestuvėms, laidotuvėms, ligoniams, draugams, ir namams. Pasiūnčiama gėlės ir telegrafu reikale. (52)
Mrs. F. A. Bramley, Mgr. Telef. HE. 0750 HE. 0751

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalams:

VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI
Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.

Kampas Superior ir E. 43rd Street ENDICOTT 5025

KALEDOMS DOVANOS

Manhattan Marškiniai Superba Kaklaraščiai
Vilnoniai Vilnoniai
Portis Skrybėlės, Dovanų Certifikatas Mažytėi Dėžė.
1. Vilnoniai Sveteriai 2. Flaneliniai Marškiniai
3. Sport Zakietai. Vilnonės Kamziolės
Odos Pirštinės Vilnonės Pirštinės — Apsiaustalai
Flaneliniai Apsiaustalai Odinės Piniginės
Jewelry by HICKOK: Tie pin; raktams rėžėms; sagtyms.
Siutai ir Dėvėjami Reikmenys Vyrams ir Vaikams

FRANK BELAJ

Vyriška Krautuvė. 6205 St. Clair Avenue

Jūsų MONCRIEF Furnaso Taisytojai
ŽINO Tikras MONCRIEF Taisytojas Dalis
Tikromis MONCRIEF Taisytojas Dalimis.
The HENRY FURNACE Co. Medina, O.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius).
ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Duoki tas Dovanas

Kurios yra Naudingos, Kurias Ivertins ir galės DĖVėti

VYRŲ SKRYBĖLĖS
Kingsley ir Barclay \$5
FASHION BRANDS

FAIRFAX ir MERRIMAC
Brands \$2.95 - \$3.95

SWEATERIAI \$3.95
Užsimaunamų stilių, įvairių paskirų spalvų, taipgi visų mierų.
Be rankovių Sweateriai 1.95
Dvieji Tonų Sweateriai 3.45

Vyrams Kaklaraščiai
65c. 2 už \$1.25
Paskiausių gražių marginių.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinia. **DYKAI**
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaris

Vyrams ir Vaikams
KELNĖS \$3.95
Didelis pasirinkimas vienu spalvu ir įvairių šlaip audinių.
\$2.95 - \$3.95 - \$4.95

VAIKAMS ILGOS KELNĖS
Mieros 10 iki 18 metų 2.95

UNION SIUTAI 2.00
Stori šilti žieminiai apatiniai su trumpom ar ilgom rankovėm.

Vyrams Marškiniai \$1.95
Vienodu ir margu spalvų, taipgi grynai balti. Geriausios rūšies nešantanti Broadcloth marškiniai.

VYRAMS KOJINES 39c
Pilno ilgio arma trumpes

CLEVELANDUI buvo su-
laikyta davimas daugiau karo
reikmenų užsakymų delei ap-
sireiškusio darbininkų truku-
mo. Pradžioje 1944 metų vėl
duos naujus užsakymus.

MAZGOTOJOS (CHARWOMEN)

Mums reikia moterų valymui viešbučio — gera mokestis nuo valandų ir dykai duodam gerą maitį.

Kreipkitės

HOTEL CLEVELAND
Employment Office
West 3rd Street

BUS MERGINOS - VAIKINAI

VIRTUVES DARBUI
Geros darbo sąlygos, gera mokestis, valgis ir unifor-
mos.

Sekmadieniais nedirbama.
Kreipkitės asmeniškai.

STOUFFER'S
Employment Office 5 Aukštas
atdara nuo 9 iki 5
1375 EUCLID AVE.

CHOCOLATE DIPPERS

Moterys ar merginos, patyrusios tame darbe reikalingos tuojau. Gera mokestis nuo valandų.
Mes mokame aukštas algas patyrusioms darbininkėms, bet primsim ir naujas mokyti šio darbo.

Kreipkitės

McNALLY-DOYLE CO.
6408 Euclid Ave., Room 235
po 9 val. ryto.

Lietuviška VAISTINE

Jonas Zwalskis, Savininkas
Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaizdų ir kitokių negėrovų. Išpildo daktarų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vietau-
čio vaistinė visokiems reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas EN. 8618

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

BROTHERS CAFE LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arieklė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-RUSSELL INN LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiūjanti, Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

JACK GANSON TAVERN LIETUVIŠKA UŽEIGA

24150 Euclid Avenue
Vieta privatiškiems pokiliams,
Engagement Partėms, Vestuvėms
ir šlaip pramogoms.

Rezervacijos telefonuoti:
KE. 9732
Prie U. S. Route 20
Jack Ganson-Karabinas, Sav.

HIPPODROME

"His Butler's Sister"

Universal's smagi nauja kome-
dija drama, "His Butler's Sister",
pradėta rodyti Gruodžio 15, Hip-
podrome Theatre, savaitė laiko.

Maloni Deanna Durbin atlieka
šiam veikale vadovaujamą mote-
rišką rolę pilnu žavėtinumu. Jos
akambūs balsas atlieka daug mu-
zikalių namerių, bet šiam veikale
ji ypatingai pasižymi komedijos su-
aidinimu.

Ji tikėdama kad jos brojis (Pa-
Brien) yra turtoolis ir gali pa-
elbėti jai jos ambicijoje pasiekti
lavinimo karjerą, mergina atvyk-
sta iš mažo Indiana valstijos mies-
telo į New York, kur patiria ka-
jos brolis turi tik tarno vietą tur-
tuolio namuose. Tose sąlygose ji
pristaiko, gauna tarnaitės vietą ir
čia prasideda jos prietikiai.

HOTEL STATLER

Reikalauja VYRŲ del:

HOUSEMAN
FURNITURE POLISHER

VIRTUVEI DARBININKŲ

Reikalinga MOTERYS del:

DARBO VIRTUVEJE
VIREJOS

LANGŲ VALYMO

Kreipitis: Employees Entrance
Užpakalinė ineiga, Room 335
Kasdien 9 iki 6 val.

LOEW'S THEATRES

ROBERT DONAT vaidina vado-
vaujamą rolę plačiai paskilbusioje
filmoje "The Adventure Of Tartu",
kuri pradėta rodyti Loew's State
Theatre ketvirtadien. Filma apima
sya dramą iš intrigu, romano ir
šlaip visko įvairaus. Dalykas eina
apie Donat'o paskyrimą prasilaukti
per Nazių linijas į Čekoslovakiją ir
sproginti škoda karo reikmenų
lūbas. Prie jo vaidina Valerie
Robson vadovaujamose moteriškoje
jeje.

LOEW'S STILLMAN THEATRE
radėta rodyti du idomus veikalus.
Pavtuotas "Northern Passage", su
pencer Tracy, su Robert Young,
Luth Hussey ir Nat Pendleton. Ki-
a filma yra kitas veikalus, kome-
dija su Marx broliais, "Go West".

LOEW'S OHIO THEATRE rodo
idomus vakarinių valstijų gyve-
imo veikalus, "In Old Oklahoma",
u John Wayne ir Martha Scott va-
duojamose rolėse. Tas veikalus
aliktas jau trečiai savaitė, tai
is gausiai lankomas.

Jūsų Mums

REIK DABAR

FORGE ir DETINNING
OPERATORIŲ

Momestis su viršlaikiu ir
special ir produkcijos bonusai

Patyrimo Nereikia
DIENOS IR NAKTIES SIFTUI

KREIPKIS TUOJ

Johnston & Jennings
877 ADDISON RD.
Šiaurėje nuo St. Clair

Pirkit pas mus

KALEDOMS EGLAITES

Kainos visai prieinamos. Taipgi vainikai
iš žalių lapų, ir kirstos bei su šaknim eglaitės

PHILLIPS NURSERY

East 86th St. ir Superior Ave.

Wishing You A Merry Christmas

We are at the same corner

E. 107TH & CARNEGIE

Blue Spruce, Balsam, Scotch Pine

and other varieties.

WILL BE GLAD TO SERVE YOU.

THE GOLD STAR XMAS TREE LOT

KALEDOS - DOVANŲ LAIKAS

Pas mus rasite didžiausį pasirinkimą Moteriškų parė-
dų šioje miesto dalyje, ypač dabar prieš šventes.

PAJAMAS, NOSINAITES, MANICURE SETAI, KVEPALAI
KOSMETIKA, PANDORA DĖŽUTĖS

Siuvame moteriškas Dreses sulyg užsakymo.

GRDINA SHOPPE

6111 ST. CLAIR AVE. (51) CLEVELAND

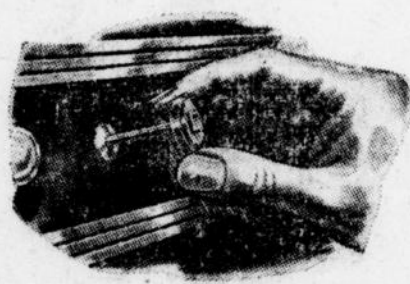
Dabar laikas prižūrėti savo karą. Šis skelbimas teikiamas tikslu atkreipti jūsų dėmesį į priežiūrą jūsų seno karo per šį visą laikotarpį.

Va jums tikras budas

PADETI VAZIUOTI

šaltame ir blogame ore

Jeį jūsų kare yra rankinis
choke—ištrauk jį apie 3-4
laikan į save

... is ištrauk pusiau lau-
kan rankinį throttle.

Dabar—uždegk
ignition ir spausk
starterį

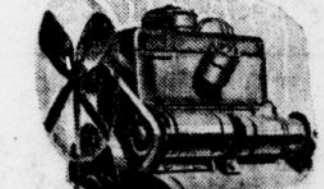
Kada motoras pradės veikti,
palengva istumk chokerį ir
throttle.

Primink clutch pedalą
žemyn visą kiek itk jis
leidžiasi

Tas leis starteriui pradėti
užsukti inžiną be reikėjimo
sukti transmisijos gyry.

Leik inžinui sušilti
pirm negu pradėsi
važiuoti

Bet niekad neleisk motoro smar-
kumu. Lai paveikia lėtai keičias
pirmas važiavimo minutes. Tas
sutaupy inžino išsidėvėjimą.

Pirmiau negu uždegsi
ignition, butinai pa-
spausk starterį

... ir leisk motorui apsiurkti ga-
ruosimui cylinderių pradėjimui vei-
kti. (Su automatišku choke, pa-
judink acceleratorių du ar tris kart.)

Kad lengviau pradėtų
veikti, naudok žiemos
laikui lengvą aliejų

Aliejus kuris liuosai teka šalta-
me ore leis judančioms dalims
lengviau sukis, geriau dirbti.

ATSISUKIT PAKLAUSYTI
SOHIO REPOTER
VISOKIŲ ŽINIŲ
WTAM 7:45 ryto
12:00 Diena
6:00 Vakare
10:30 Vakare
4 kartus
dienoje
CLEVELAND

Published by
THE STANDARD OIL CO.
(OHIO)

